JUN 29 1964

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

SLA

No. 25 — New York, N. Y. 10001, Birželio-June 26, 1964 — 55 METAI

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Accep. for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Sec. 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

N. Y. Public Library Div. S Grand Central Sta. P. O. Box 2231 New York 17, N. Y.

Sveikinam Amerikos Lietuvių Kongresą, Washington, D. C.

PRAŠOME LAISVĖS TĖVŲ ŽEMEI — LIETUVAI

Birželio 26-28 dienomis susirenkame šios šalies sostinėj—Washingtone. Atvykstame: pramogauti, linksmintis, koncertų klausytis? — Ne!

Su skaudančiomis širdimis, bet didelėmis viltimis mes visi vieningai turime vykti pas šios galingiausios pasaulyje šalies politikos vadovus prašyti ir maldauti užtarimo ir laisvės musų mažai, bet širdžiai taip brangiai tėvų žemei — Lietuvai.

Jau 20 metų, kaip komunistinių rytų ordų pavergtoje Lietuvoje viešpatauja amžina ir tamsi vergijos naktis. Musų broliai ir seserys jau ir savo akis pražiurėjo, belaukdami laisvės aušros Lietuvai. Jie liko beteisiais svetimųjų vergais: be tikėjimo laisvės, be laisvo demokratiško žodžio ir be jokios žmogiškos teisės. Vien tik svetimųjų nuožmiai žiauri priespauda ir amžina baimė beklajoja po musų tėvynę šioje vergijos klaikybių ir tamsybių naktyje.

Vienintelė pavergtųjų musų brolių ir sesių viltis belikome tik mes — laisvojo pasaulio lietuviai. Todėl su ugningu ryžtingumu, didžioje vienybėje, nepalaužiamai ir siekime laisvės ir nepriklausomybės atstatymo musų Lietuvai. Musų kova turi buti neatlaidi ir kieta. Greičiau uolos pavirs vandenimis ir plienas sutirps į vašką, negu mes išsižadėsim šios šventos kovos! Greičiau saulė pradės tekėti vakaruose, negu mes, laisvojo pasaulio lietuviai pripažinsime rusiškųjų bolševikų užmestus vergijos pančius Lietuvai, kaip nuolatinį gėdos faktą.

Su nuožmiu tautos priešu nėra ir negali buti jokio taikaus bendradarbiavimo, o vien tik kieta ir ryžtinga kova!

Todėl šioje kovoje pasirodykim vieningi ir susiklausę. Niekas kitas, o tik mes tegalime Lietuvą palikti žiaurių pavergėjų naguose savo susiskaldymu, savo neveiklumu ir savo neryžtingumu. O priešas vien to iš musų tik ir laukia. Todėl ir pasirodykim prieš pasaulį, kad esame vieningi, ryžtingi ir nepalaužiami dvasioje šioje žutbutinėje kovoje už Lietuvos laisvę. O tai įrodysime vieningu ir skaitlingu dalyvavimu Amerikos Lietuvių Kongrese Washingtone.

Daug senatorių, kongreso narių, gubernatorių ir buvusių prezidentų šioje kovoje už tėvų žemės laisvę eina kartu su mumis. Tat neapvilkime jų savo pasirodymu ir darbais.

Visi musų keliai šio birželio pabaigoje veda į Washingtoną! Visi kaip vienas dalyvaukime kongrese. Musų gilus tikėjimas Lietuvos laisve niekada neapvils musų.

Amerikos Lietuvių Taryba

Spaudos Suvažiavimas Pasisako Svarbiais Klausimais

23-siais Lietuvos okupacijos metais, 1964 — Kr. Donelaičio — metų birželio 6 - 7 dienomis, PLB valdybos iniciatyva įvykęs lietuvių išeivijos spaudos ir radijo suvažiavimas Tabor Farmoje, Sodus, Mich., JAV, išklausęs eilės referatų ir juos aptaręs diskusijose, konstatuoja:

Lietuvių išeivija, vesdama sunkią kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuvybės išlaikymo, turi rasti savyje jėgų tai kovai tesėti ir laimėti. Šios kovos sekmė gludi organizuotos lietuvių išeivijos budrume ir lietuvių spaudos bei radijo talkoje.

Vertindamas visų lietuviškų kulturinių, visuomeninių ir politinių organizacijų veiklą, su išskirtinu pabrėžimu suvažiavimas mano, kad Bendruomenė, kuri telkia ir derina visas lietuvių kurybines jėgas, yra tas organizacinis faktorius, kuris kovoje už lietuvybės išlaikymą buvo, yra ir bus ypatingas veiksnys.

Turi buti plačiai keliamas ir nuodugniai svarstomas ilgametis lietuvių veiklai prieauglio ugdymo planas ir jo valdymo budai, nes laiko bėgyje jaunosios kartos lietuvių išeivijoj turės vis didėjantį svorį. Jų planingas verbavimas ir paruošimas turi užimti pirmaujančią vietą.

Spaudai ir radijui visada tenka didelė užduotis išeivijai išryškinti jos siekimus, — ją netik informuoti, bet ir formuoti jos nuomonę, kad šių dienų laisvės kovų atmosferoje ir kas kart sunkėjančios tarptautinės padėties akivaizdoje, atlikdamas jam tautos skirtus uždavinius, lietuvis nepalužtų.

Šie uždaviniai dar daugiau išryškėja ir reikalauja iš musų visų organizacijų, spaudos ir radijo, budėjimo, matant musų tautos laisvės priešų—komunizmo pastangas ardyti musų laisvės kovos frontą.

Suvažiavimas su dideliu susirupinimu konstatuoja šias priešo pastangas ir kviečia visus energingai tam pasipriešinti.

Išeivija siekia ir sieks su pavergtos Lietuvos broliais ir seserimis ko glaudžiausio ryšio, bet priešinsis tokiems to ryšio keliams bei metodams, kurie galėtų buti suprasti kaip Lietuvos pavergimo pripažinimas.

Visų lietuviškų jėgų išeivijoj vienybė ir solidarumas butinos sąlygos bendram ir darniam visuomeniniam darbui, todėl suvažiavimas sveikina PLB valdybos pastangas, siekiant lietuvių politinių jėgų apsijungimo, kartu sveikina ir visas politines grupes, randančias bendrą kalbą ir besiryžtančias bendrai dirbti vardan tos Lietuvos.

20 metų Pirčiupio tragedijai

Birželio 3 d. sukako 20 metų, kai vokiečių okupacijos metu buvo sudeginta 119 to kaimo (Eišiškių val., Vilniaus krašto) gyventojų. "Tiesa" paskelbė, kad Pirčiupio kaimo gyventojus sudegino "hitleriniai fašistai ir lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai."

Birželio 6 d. Pirčiupyje įvyko iškilmingas tragedijos metinių minėjimas. Dalyvavo Sniečkus, Paleckis ir kit. Pagrindinę kalbą pasakė M. Šumauskas.

Pagal lietuvių Vakaruose turimus duomenis minėtas kaimas 1940-41 m. bolševikinės okupacijos metu buvo išlikęs grynai lietuviškas. 1943-44 m. Rudninkų girioje įsikurė sovietų desantininkai. Pirčiupį ir kitus kaimus laikė nepatikimais, plėšė jų gyventojus.

Sovietų desantininkai buvo nusprendę Pirčiupį sunaikinti vokiečių rankomis, kaip 1943 m. jau buvo įvykę su netolimu Šarkiškių kaimu. Desantininkai 1943 m. birželio 3 d. prie Pirčiupio miške apšaudė vokiečių karių ir Gestapo lengvąsias mašinas. Atvykęs vokiečių baudžiamasis burys sudegino 104 kaimo gyventojus ir dar 15 aplinkinių gyventojų bei pašalinių.

Taigi, Pirčiupio sunaikinimas aiškiai išprovokuotas sovietų. (E)

VASAROS PRADŽIA

Birželio 21 d. prasidėjo vasaros metas. Tą dieną buvo trumpiausia naktis ir ilgiausia diena.

Su vasaros pradžia pasibaigė mokyklose mokslas ir tukstančiai jaunimo, o taip pat ir dirbantieji pradeda atostogas.

SLA MANOR VASARNAMIS
155 States Ave., Atlantic City, N. J.

Oficialus vasarnamio atidarymas yra numatytas liepos 11 d.

Tačiau jame svečiai vasaroja jau nuo birželio vidurio. Norintieji juo pasinaudoti, prašomi iš anksto užsisakyti kambarį, parašant SLA centrui, 307 W. 30 St., New York, N. Y. 10001.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

SEN. DODD UŽTARIA PAVERGTUOSIUS

WASHINGTON. — Ryšium su birželio dienų įvykiais Pabaltijy, senatorius J. Dodd birželio 16 d. senate pasakė kalbą, ragindamas kelti Pabaltijo okupaciją Jugtinėse Tautose.

Savo kalba iškėlė Pabaltijo tautų naikinimą, trėmimus ir priminė, kad Sov. Rusija, okupuodama tris valstybes, sulaužė tarptautines sutartis.

PRIĖMĖ CIVILIŲ TEISIŲ ĮSTATYMĄ

WASHINGTON.— JAV senatas 73 balsais prie 27 priėmė civilinių teisių įstatymą. Manoma, kad dar prieš liepos 4 d. prez. Johnson pasirašys priimtą įstatymą.

Dėl šio įstatymo debatai tęsėsi net 83 dienas. Jis priimtas įnešus daugiau 70 pataisymų. Įstatymas prieš metus buvo pateiktas prez. Kennedy.

PAVOJUS GYVYBEI PRAĖJO

Northampton, Mass. — Nukritus privatiniam lėktuvui, kuriuo skrido jauniausias žuvusio prezidento brolis sen. Edward (Ted) Kennedy, sen. Birch Bayh su žmona, žuvo lėktuvo pilotas ir Kennedy sekretorius.

E. Kennedy buvo sunkiai sužeista nugara, įlaužti šonkauliai ir sužeistos kojos. B. Bayh su žmona buvo sužeisti lengviau. Gydytojų nuomone, Kennedy gali tekti gydytis apie 8 mėnesius. Pavojaus gyvybei nėra.

Nelaimė įvyko praėjus lygiai 7 mėneniams po prez. J. Kennedy žuvimo. Vyriausias prezidento brolis Joseph žuvo laike Antrojo pasaulinio karo, nukritus lėktuvui. Po keturių metų mirė jų sesuo Kathrin po lėktuvo nelaimės Prancūzijoj.

Sen. E. Kennedy vėl yra demokratų nominuotas į Massachusetts gubernatorius ateinančiuose rinkimuose.

KRUŠČIOVAS ŠVEDIJOJ

Diktatorius N. Kruščiovas, po vizito Danijoj, laivu išvyko į Švediją. Danijos min. pirmin. Otto Krag ir Kruščiovas išleido bendrą komunikatą, kuriame sako, kad įtempimas tarp rytų ir vakarų yra sumažėjęs iki tam tikro laipsnio. Pasisakyta už stiprinimą Jungt. Tautų, taikos išlaikymą ir prekybinių santykių plėtimą.

Kruščiovas gėrėjosi Danijos ukiu, pramone, darbininkų gražiu gyvenimu.

PASKAITOS IR PRANEŠIMAI AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE

Laike Amer. Liet. kongreso Washingtone įvyks šios paskaitos ir pranešimai:

Birž. 26 d., 1 val. popiet ALT pirm. L. Šimučio žodis. 2) sen. P. M. Douglas kalba. 3) "Lietuva tarptautinės politikos raidoje" — prof. Domas Krivickas. 4) "Musų šiandieniniai uždaviniai" — dr. Pijus Grigaitis.

Birž. 27 d. 9 val. ryto. 1) JAV kongreso ar administracijos žodis. 2) "Sovietų Colonializm: Baltic Experience"— dr. Vyt. Vardys. "Lithuanian Youth Under the Soviets" — Juozas Miklovas. 4) "Lietuvių dalyvavimas JAV politikoje" — Julius Smetona. 5) "Lietuvių tauta ateities perspektyvoje" — kun. V. Bagdanavičius, MIC.

SLA PENKIASDEŠIMT TREČIAS SEIMAS

PRASIDĖS

1964 M. LIEPOS-JULY 6 D., PIRMADIENĮ,

10 VALANDĄ RYTO

STERLING HOTEL,

Market & River Sts., Wilkes-Barre, Pa. Tel. 822-3131

Seimas tęsis iki bus baigta svarstyti numatyti klausimai ir reikalai. Posėdžiai vyks nurodytame viešbuty.

Atidarant seimą bus paminėtas rašytojas-poetas

KRISTIJONAS DONELAITIS,

nuo kurio gimimo šiemet sukako 250 m. Kalbės PROF. DR J. PUZINAS.

SEIMO PARENGIMAI

Seimo išvakarėse, liepos 5 d., sekmadienį, Sans Souci parke įvyks

GEGUŽINĖ - PIKNIKAS

New Yorko Tautinių Šokių Grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės, atliks įdomią programą.

Bus pasakytos trumpos kalbos.

Programa prasidės 3:30 val. po pietų. Piknikui vadovauja komisija — pirm. A. Tuncavage, V. Paulauskas, O. Miliauskienė, M. Urbonienė ir A. Griškonis.

—o—

Pirmadienį, posėdžiams pasibaigus, ruošiama seimo delegatų priėmimas—vaišės.

—o—

Liepos 7 d., antradienį, 6:30 val. vak. STERLING HOTEL įvyks

BANKETAS - VAKARIENĖ

Kalbės miesto mayoras Frank Slattery, kongresmanas Dan Flood ir SLA prezidentas P. P. Dargis.

Meninę programos dalį išpildys Elena Kazakevičiutė-Kosar, sopranas, solo, ir Michael Aita, solo. Bronius Voveris akompanuos pianu abiems solistams.

Banketo komisija — A. Miliauskas, V. Tamulaitis ir M. Savadge.

Prašome visus delegatus ir svečius iš anksto įsigyti banketo bilietus. Kaina $5.00 asmeniui

VIEŠBUČIO KAMBARIŲ KAINOS

Vienam asmeniui su viena lova ir vonia—nuo $7.00 iki $12.00.
Dviem asmenim su viena didele lova ir vonia—nuo $9 iki 11.00.
Dviem asmenim su dviem lovom ir vonia—nuo $16 iki $15.00.

Kambarius viešbuty prašoma užsisakyti iš anksto.

—o—

Seimo rengimui vadovauja **SLA 7-tos apskrities sudaryta komisija:**

Pirmin. A. Miliauskas, vicepirmin. A. W. Tuncavage, sekret. N. T. Bayoras, iždin. P. Urban.

Delegatų ir svečių priėmimo komisija:

V. Tamulaitis, 282 E. Market St., Wilkes-Barre. Tel. 824-0890
O. Miliauskienė, 393 S. Empire St., Wilkes-Barre. Tel. 822-5211
A. Tuncavage, 160 Seneca St., Pittston, Pa. Tel. 654-0879

Spaudos komisija:

J. Stanislovaitis, N. Bayoras ir M. Povilaitienė.

Garsinimų rinkimo komisija:

V. Kamarauskas, A. Tuncavage, J. Skučas, V. Tamulaitis ir M. Kuprienė.

Programų knygą redaguoja — J. Šiaučiunas.

PASVEIKINKIM SLA 53-ČIĄ SEIMĄ

Kuopos prašomos paremti Fondus

Liepos 6 d. Sterling Hotel, Wilkes-Barre, Pa., prasidės SLA 53-čias seimas

Kiekviena SLA kuopa yra prašoma atsiųsti į seimą savo delegatus, o kartu palaikyti seną ir gražų paprotį — pasveikinti seimą, paskiriant auką kilniems organizacijos tikslams paremti.

Turime Tautiškų Centų, Moksleivių, Našlių - Našlaičių ir kitus fondus, kuriais organizacija remia patriotinius ir labdaros darbus. Buvo paremta moksleiviai, lietuviškos mokyklos, spauda, leidiniai ir kt.

Fondų pajėgumas priklauso nuo SLA kuopų ir atskirų narių dosnumo ir paramos. Seimas yra tinkamiausia proga sustiprinti organizacijos fondus. Todėl kiekviena kuopa kviečiama prisiminti SLA Fondus ir skirti auką svarbiems darbams finansuoti.

Aukas galima siųsti iš anksto arba jas įteikti seimo metu.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,

B. PIVARONAS, SEKRETORĖ,

307 W. 30th Street, New York, N. Y. 10001

Telefonas: LA 4-5529

YPATINGA DOVANA NAUJIEMS NARIAMS,

kurie įstos į SLA iki ateinančio 53 seimo —

SLA Auksinio Jubiliejaus ALBUMAS

Ten rasit tikrą Amerikos lietuvių gyvenimo, kurybos ir kulturinių darbų veidrodį. Gaudami ALBUMĄ turėsit neužmirštamą dovaną, kuri Jums suteiks nemaža džiaugsmo.

SLA organizatoriai! Pasinaudokit gera proga ir pasistenkit gauti naujų narių, kad visos musų kuopos sutiktų busimąjį SLA seimą pasižymėdamos sekminga veikla. Atkreipkit naujų narių dėmesį, kad SLA Vajaus Komisijos parėdymu jie gauna gražią dovaną — SLA Auksinio Jubiliejaus ALBUMĄ, kartu su apdraudos PALIUDIJIMU.

Tėvynė

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States $4.00
To Foreign Countries $5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, butina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

UŽ IR PRIEŠ

Neseniai Tėvynėje buvo paskelbti kuopų įnešimai, kaip siulymai SLA 53 seimui svarstyti ir spręsti. Nevisiems mums teks dalyvauti seime ir pasisakyti keliamais klausimais, todėl tenka pareikšti nuomonę nors laikraščio skiltyse, ypač dėl tų įnešimų, kurie, mano supratimu, yra gana svarbūs. Iš jų man patiko pirmas įnešimas:

SEIMŲ IR RINKIMŲ SURETINIMAS

"Seimas privalo buti šaukiamas ir Pildomosios Tarybos rinkimai vyksta kas trečias metas. Jei seimas šį siulymą užgirtų, dabar išrinkta Pild. Tarybą patvirtinti trijų busimų metų terminui."

Tai pats pagrindinis įnešimas, keičiąs SLA konstitucijos trečią skyrių. Pagal jį seimai dabar įvyksta kas antri metai. Kaip matome, yra siuloma seimus daryti kas **trečias** metas.

Taip pat siulymas liečia ketvirtąjį konstitucijos skyrių — Pildomosios Tarybos rinkimus: SLA vadovybę rink ti ne dviem, bet trejiems metams. Abudu skyriai priklauso vienas nuo kito ir jie turi buti suderinti. Jei seimas įvyktų kas treti metai, tai ir Pild. Taryba turėtų buti renkama tam pačiam trijų metų terminui, nes dėl jos išrinkimo galutinai pasisako susirinkęs seimas.

Nors siulyme nesakoma, dėlko norima suretinti seimų šaukimus ir Pild. Tarybos rinkimus, tačiau galima numanyti, kad tas norima padaryti bene taupumo sumetimais. Juk ištikrųjų, kiekvienas seimas organizacijai sudaro nemaža išlaidų. Pareigunams tenka apmokėti keliones, išleisti raportus arba seimo darbų knygą, o taip pat padengti ir kitokias išlaidas, susijusias su seimu. Prie visa to dar priskaičius išlaidas, kurias tenka pakelti kuopom pasiunčiant delegatus, turėsime gana stambią išlaidų sumą.

Retesni seimai organizacijai nei kiek nepakenktų. Juk SLA tvarkosi pagal pastovią konstituciją, kurios dažnas peržiurėjimas nėra reikalingas. Organizacijos veikimą stropiai prižiuri valdžios įstaigos. Pati Pild. Taryba turi plačias galias ir gali įnešti bet kokias naujoves, jei tam atsirastų butinas ir staigus reikalas. O be to, lieka atviros durys šaukti nepaprastą seimą, jei toks reikalas iškiltų. Taigi, suretinus seimus, Susivienijimas dėl to nenukentėtų, o priešingai, tas išeitų organizacijai tik į naudą, nes sumažintume išlaidas ir centrui ir kuopoms.

Kitų tautybių fraternalinės organizacijos taip pat priėjo prie retesnių seimų. Įstatų Komisija įnešimą siulo užgirti ir manau, kad seimas, jį priimdamas, padarys naudingą organizacijai nutarimą.

Kiek kitaip tenka pasisakyti dėl įnešimo

ORGANO TĖVYNĖS REIKALAI

Dvi kuopos siulo savaitraštį "Tėvynę" leisti kas antrą savaitę. Mano supratimu, tokis siulymas tikrai prieštarauja musų pagrindiniams reikalams — išlaikyti ir plėsti organizaciją, palaikyti kulturinius ir tautinius darbus.

Jau 55 metai kai "Tėvynė" lanko SLA narius, palaikydama organizaciją ir rupindamosi jos augimu. Buvo laikai, kada laikraštis išeidavo 8 puslapių, vėliau sumažinom iki 6, pagaliau iki 4, o dabar siuloma dar daugiau susitraukti.

Siulytojai primena, kad laikraščio leidimas sudaro išlaidas, kurių skaitytojai nepadengia. Tačiau Susivienijimas laikraštį visą laiką leido ir leidžia ne pelnui, bet organizacijos reikalams ir tos išlaidos visuomet buvo. Jei šiandien Susivienijimas yra didžiausia ir pajėgiausia lietuvių organizacija, tai nemaža prie to prisidėjo ir SLA organas "Tėvynė." Bet svarbiausia neužmirškime, kad laikraštis atlieka didelį vaidmenį naujiems nariams gauti, **o ypač įrašytiems nariams išlaikyti.**

Kiekviena organizacija rupinasi turėti savo spaudą, nes šiais laikais visi gerai supranta, kad laikraštis yra didelė priemonė organizacijai išlaikyti ir savo mintims bei siekimams skleisti. Todėl sunku suprasti dėlko dabar siuloma suretinti Susivienijimo organą, nors SLA finansinis pajėgumas vis didėja. Šiandien geriau tiktų siulyti laikrašti didinti, bet ne mažinti. **Suretinus laikraščio leidimą, mes nieko nelaimėsime, o tik susilpninsim organizacijos pajėgumą.**

Todėl tokiam siulymui negalime pritarti, ypač kai šiais laikais sunkėja sąlygos naujiems nariams gauti. Taip pat mums tenka kelti narių sąmoningumą, dalyvauti organizacijoje ir nepamesti jos eilių. Tokius uždavinius galime atlikti tik su savo laikraščio pagalba, todėl negali buti nei kalbos apie laikraščio retesnį leidimą.

Kazys J. Paulauskas

Cicero, Ill.

301 kuopos žinios

SLA 301 kuopa buvo surengusi išvažiavimą į gamtą, kuris įvyko Buffalo Grove, netoli Lietuvių Tautinių kapinių. Diena pasitaikė graži, tačiau žmonių atsilankė nedaug.

Kazys Deveikis, kuopos fin. sekret., po ilgesnių atostogų, sugrįžo atgal į Cicero. Iš kelionės jis parsivežė gražių įspudžių ir darbingą nuotaiką. Jis yra vienas iš didžiausiųjų SLA darbuotojų Cicero lietuvių kolonijoje. "Naujienų" birželio 11 d. numery K. Deveikis įdėjo gražų propagandinį straipsnelį apie SLA. Čia jis sako: "Niekas nėra amžinai tikras savo laime, tad bet kokia apdrauda yra labai naudinga. Apdraustieji įmonėse, sykį iškrito iš darbo — iškrito ir jo apdraudos. O turėdamas atsargoje SLA ir mokėdamas savo mėnesinius mokesčius esi apdraustas ir turi užtikrinimą, kol gyvas."

MIESTAS, KURIAME ĮVYKS SLA 53 SEIMAS

WILKES-BARRE IR WYOMING SLĖNIO LIETUVIŲ PRAEITIS IR GYVENIMAS

JUOZAS V. STANISLOVAITIS

Į Wilkes-Barre artimomis dienomis suvažiuosim SLA reikalų svarstyti. Tas miestas turi apie 80 tukstančių gyventojų. Jo plotis apie 8 kvd. mylias. Pastatytas ant kranto Susquehanna. Priemiesčiai turi du kartus daugiau gyventojų. Vietomis jų rubežiai neatskirti ir gatvės tęsiasi tuo pačiu vardu. Tik administracinė tvarka skiria priemiesčius nuo miesto.

Savo laiku daugumos uždarbis buvo iš anglies industrijos, kietos anglies. Prieš 30 metų veikė stambi šilko gamyba. Dabar gamybą sumažino. Buvo daug ir kitų išdirbysčių. Vienos jų vis dar gyvuoja, o kai kurios paaugo. Dabar stambiausias įplaukas gauna iš siuvimo moteriškų drabužių. Taigi, daugiausia moterys sudaro darbo jėgą.

Wilkes-Barre miestas pradėtas apgyventi 1754 m. karininko major John Durkee pastangomis. Anglijos parlamento narių pagarbai John Wilkes ir Isaac Barre kolonistai miestą pavadino Wilkes Barre. Apie tą laiką surasta anglies ir pripažinta, kad ji gera kurui, nekelia daug dumų ir patvari.

Miestas svarbus ir administraciniai. Čia yra Luzerne County apskrities teismabutis ir kitos įstaigos. Visa apylinkė vadinama Wyoming Valley (slėnis). Miesteliai stovi abejose pusėse Susquehanna upės ir tęsiasi apie 15 mylių. Yra du College. Wilkes College gyvuoja daugiau 30 metų. Kings College įsikurė prieš 20 metų. Dar yra ir biznio kolegija, kur komercinius mokslus studijuoja apie 500 studentų. Priemiestyje Wyoming seminarija jau gyvuoja apie 50 metų, taip pat ir merginų kolegija Misericordia.

Lietuvių profesionalų yra apsčiai. Lietuvoj išmokslintas Bronius Kazlas yra Wilkes College profesorius moderniškos istorijos. Amerikiečių lietuvių gydytojų turime apie dešimt. Advokatų praktikuoja keli. Edw. Lopatto yra teisėjas ir Tom Mack — prokuroras.

Wyoming slėny veikia devynios lietuvių parapijos. Bet kunigai jau amerikiečiai ir pamaldos didžiumoje vyksta anglų kalba. Kunigas Ežerskis atvykęs iš Lietuvos. Jo parapijoj dar veikia lietuvių kalba.

Nevisos parapijos turi chorus. Taip pat parapijos neturi atskirų nuo bažnyčios salių. Bet rusiuose turi gerai įrengtas patogias vietas susirinkimams ir savo laiku ruošdavo vaidinimus ir koncertus.

Lietuvių priskaitoma apie 80 tukstančių. Gyvena išsisklaidę plote apie 15 mylių. Todėl sueigos buna negausios. Vyrų atvykusių iš Lietuvos liko nedaug. Dar veikia kelios lietuvių užeigos - aludės. Prieš 30 metų lietuviai turėjo sales, kuriose angliakasių unijos darydavo susirinkimus. Salės buvo erdvios ir talpino po kelis šimtus žmonių.

Organizacijų daugiausiai veikia SLA kuopos. Yra ir klubų: vienas vyrų ir moterų, antras tik vyrų. Jų nariai didžiumoje amerikiečiai lietuviai. Moterų bus angliškai kalbančių dauguma.

PLYMOUTH — tik skersai upės Susquehanna. Čia 1886 m. Juozas Paukštys išleido lietuvišką laikraštį. Buvo ir lietuvių bankas. Bažnyčia pastatyta prieš 75 metus ir jau minėjo jubilėjinę sukaktį. Kunigas Burba su dr. Šliupu veikė bendrai, atskirdami lietuvius iš lenkų parapijų. Dabar šie įvykiai jau tik praeitis.

PITTSTONAS — artimas Wilkes - Barre miestas. Jame įvyksta SLA 7-tos apskrities suvažiavimai. Čia veikia savo namuose vienintelis Lietuvių Piliečių klubas. Jis turi pašalpos ir pomirtinės apdraudas. Turi leidimą pardavinėti svaiginamuosius gėrimus. Šioje apylinkėje anksčiau buvo įsikurusios lietuvių privatiškos, didokos įstaigos. Tačiau sumažėjus lietuvių skaičiui, jau neliko nei tų užeigų visuomenei.

SCRANTON miestas didesnis už Wilkes - Barre. Tarp jų atstumas apie 18 mylių. Keliai čia geri. Eina iš šiaurės pietų kryptimi. Neseniai ir greitkelis pravestas. Transportacija vykdoma sunkvežimiais ir busais. Susisiekimas su New Yorku ir Philadelphia patogus. Tas prisideda prie siuvimo industrijos palaikymo. New Yorke medžiagos sukerpamos ir paskirstomos po kolonijas. Dalis to darbo pasiekia musų apylinkę.

Lietuvių scrantoniečių su apylinke yra apie 10 tukstančių. Savu laiku čia gyveno dr. J. Šliupas ir išleisdavo žurnalą. Miesto universitetai įsteigti prieš 50 metų. Dalinai buvo vadovaujami vokiečių kilmės profesorių. Buvo stiprus organizacinis veikimas. Tautų kulturiškas veikimas buvo palaikomas. Bendrai, apšvieta klestėjo. Lietuviai įsteigė dvi Romos kat. parapijas. Vėliau viena jų suskilo ir įsisteigė nepriklausoma lietuvių parapija. Dabar jai vadovauja kunigas M. Valadka ir parapija gerai laikosi.

Čia irgi buvo kietos anglies centras. 1902 m. angliakasiai gavo industrijos sutartį, kuria buvo pripažinta darbininkų atstovavimas. Anksčiau dirbdavo 9 valandas į dieną, o nuo 1916 m. gavo 8 valandų dienos darbą.

Prieš dešimt metų, tai yra 1954 m. nuo birželio 28 d. iki liepos 2 d., Wilkes-Barre įvyko SLA 48 seimas. Wyoming slėnio lietuviai nuoširdžiai sutiko ir priėmė atvykusius delegatus bei svečius. Reikia tikėtis, kad ir 53 seimo dalyviai bus patenkinti visais parengimais, prie kurių stipriai ir rupestingai ruošiasi seimo rengėjai.

Chicago, Illinois

SLA 208 Pirmosios Moterų kuopos veikla

Apie 20 narių SLA 208 pirmosios moterų kuopos birželio 3 d. dalyvavo susirinkime, Dariaus - Girėno svetainėje. Tai buvo kuopos paskutinis prieš atostogas susirinkimas.

Kuopos darbščioji narė Florence Kraus, sumanė ir pravedė taip vadinamą "Penny Sociale," kuris davė kuopai gražaus pelno. Ačiu jai už jos rupestingas pastangas kuopos gerovei.

F. Kraus, Martha Kuper ir Bernice Brijunas buvo šio susirinkimo šeimininkės. Jos vaišino mus namie keptais pyragais ir skania kavute. Ačiu ir joms už vaišes.

Kuopos ilgų metų valdybos narė Elizabeth Satkauskas, atstovaus šią kuopą Wilkes-Barre seime.

Kuopa paaukojo 10 dolerių Našlių ir Našlaičių Fondui.

Susirinkimas pračjo labai draugiškoj nuotaikoj. Viena kitai palinkėjo gražių ir laimingų vasaros dienų. Po to skirstėmės namo.

Kitas kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo mėnesį.

N. G.

Binghamton, N. Y.

SLA 50 kuopos nariams ir visiems vietos lietuviams įsidėmėtina

SLA 50 kp. birželio 2 d. susirinkime nutarė neturėti kuopos susrinkimo liepos mėnesį, nes beveik visa kuopos valdyba bus SLA seime. Tad kitas kuopos susirinkimas bus tik rugpiučio 4 d., Lietuvių svetainėje, 7:30 val. vak.

Visais kuopos reikalais, arba norint sumokėti duokles, prašome kreiptis į finansų sekretorę: Mrs. Amilija Watro, 1 Phelps St. Tel. RA 4-1268.

Liepos 5 d. San Souci Park, greta Wilkes-Bare, Pa., įvyks SLA 7-tos apskrities priešseiminis piknikas. Kuopos nariai prašomi dalyvauti. Bus gera programa ir turėsim progą susitikti daugelį seimo delegatų. Vykstantieji pasiimkit tiketų iš kuopos valdybos.

Liepos 7 d. Sterling Hotel, Wilkes-Barre, Pa. bus SLA seiminis banketas. Binghamtoniečiai turėtų jame dalyvauti ir sudaryti gerą atstovybę. Tiketus gaukite pas Edw. Buchinską, 25 Valley St. Tel. RA 4-6170. Vietos lietuviai turėtų pasinaudoti reta proga, dalyvauti seimo piknike.

Kuopos delegatai į SLA 53 seimą yra: Antanas Lėpa, Amilija Watro, Julius Buchinskas ir P. B. Balchikonis.

Liepos 12 d., sekmadienį, 2 val. popiet, Antano Lėpos vasarvietėje, Conklin, N. Y., ruošiamas pagerbimas Jonui Kavaliauskui, ilgamečiui SLA nariui, organizatoriui, komisijų dalyviui, 7 apskrities suvažiavimų nuolatiniam dalyviui ir paskutiniuosius 9 metų kuopos iždininkui.

Tiketai $2.50 asmeniui. Visi prašomi dalyvauti ir tuo pagerbti seną SLA vietos visuomenės darbuotoją lietuviškoje veikloje.

Rugpiučio 9 d., sekmadienį, po pietų, taip pat A. Lėpos vasarvietėje, ruošiamas SLA 50-tos kuopos metinis piknikas. Į jį tai jau butinai atvykit ir kitiems praneškit, nes yra svarbu, kad piknikas butų sekmingas.

Kuopa paskyrė Amer. Liet. Kongresui $10.00, bet susirinkime nebuvo kandidatų į delegatus, nes daug yra visokių suvažiavimų. Reikalas paliktas atviras ir jei kas vyktų į Washingtoną, tai ir pinigai bus įteikti.

P. B. Balchikonis

Thomsonville, Conn.

SLA 113 kuopa kviečia susirinkimą liepos 5 d., 1 val. popiet, Unijos raštinėj, Main St. nariai ir narės visi turite atsilankyti į susirinkimą. Užsimokėkit savo mokesčius už visus 6 mėnesius.

Kitas susirinkimas įvyks sausio mėnesį. Per metus turime tik du susirinkimus. Todėl prašau visus ateiti į šį susirinkimą.

J. Žvirblis, sekret.

Los Angeles, Calif.

Birželio įvykių minėjimas

Birželio įvykiais vadiname tuos skaudžiuosius išgyvenimus, kuriais gausiai perpinta naujoji Lietuvos ir lietuvių tautos istorija: birželio mėnesį priešas uzurpavo Lietuvos laisvę, birželio mėnesį vyko baisieji trėmimai į Sibirą, birželio mėnesį lietuvių tauta sukilo ir kruvinose kovose, kad ir trumpam, vėl buvo išsikovojusi sau laisvę ir nepriklausomybę.

Tiems įvykiams prisiminti ir savo dvasiai tolimesnėj kovoj už Lietuvos laisvę užgrudinti birželio 28 d., sekmadienį, 12:30 šv. Kazimiero parap. salėje ruošiamas birželio įvykių minėjimas. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Savo dalyvavimu įrodysim, kad laiko dulkės dar neužnešė gyvosios Lietuvos paveikslo.

Minėjime sutiko dalyvauti ir žodį tarti Lietuvos konsulas dr. Julius Bieskis ir pora žymių amerikiečių kalbėtojų, jų tarpe žinomas antikomunistas žurnalistas, Herald-Examiner nuolatinis kolumnistas George Todt, kurio straipsnis Lietuvos laisvės reikalu vėl neseniai tilpo minėtame dienraštyje.

Meninėje dalyje pasirodys muz. G. Gudauskienės vedamas jaunimo orkestras, o taip pat po vieną numerį atliks latvių bei estų menininkai.

Minėjimą rengia vietos Alto valdyba, kuriai pirmininkauja inž. Balys Čiurlionis.

Alto inf.

Wilkes Barre, Pa.

PATIKSLINIMAS

Tėvynės No. 22 buvo SLA 53 Seimui Rengti Komisijos nuotrauka. Suminint fotografijoje esamus asmenis, iš stovinčių pirmoje eilėje, per klaidą buvo išleistos D. Paulauskienės ir V. Lumbienės pavardės. Gerbiamųjų narių atsiprašome už padarytą klaidą.

—Red.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

Saulė — Žmogaus Draugas

DR. PETRAS P. ZALATORIS

Saulė yra vienas didžiausių žmogaus draugų. Ji neša šilimą. Ji mums duoda stiprybę ir apsaugo nuo didelės daugybės įvairių ligų. Bet saulės gerybėmis reikia mokėti naudotis. Jeigu mes gausime jos daugiau, negu musų kunas pajėgia sutraukti, tai užsitrauksim didelę nelaimę.

Lietuviai sako: "Kas perdaug, tai mesk lauk." Degtinės vienas stiklelis netik nepakenkia, bet jis gali buti ir naudingas. Daugelis vaistų turi alkoholio, jie reikalingi gydymui. Bet kai degtinės išgersime daugiau, negu musų organizmas gali pakelti, tai pasekos buna blogos. Toliau seka ligos, negalavimai ir musų sistemos įrimas.

Duona, sviestas, pienas ir net lašiniai yra geras ir butinai reikalingas maistas. Bet kai mes tos duonos ir tos mėsos tiek prisivalgome, kad net pilvą išpučia, kai aplinkui liemenį apauga storas riebalų klodas, tai negerai. Nei degtinės, nei duonos negalima perdaug valgyti. Reikia valgyti tiek, kiek reikia organizmo gyvybei ir sveikatai palaikyti.

Tas pat ir su saule. Saulė reikalinga vitaminams, šilimai ir sveikatai. Bet kai musų organizmas jos gerybių pakankamai prisiurbia, kai jos spinduliai sunaikina visas pavojingas bakterijas ir virusus, prisikabinusius prie musų odos, tai daugiau jos jau nebereikia. Jei mes ir toliau ant saulės busime, tai jos spinduliai, sunaikinę bakterijas, pradės naikinti sveikas musų kuno ląsteles.

Nėra taisyklių, kurios galėtų nustatyti, kiek laiko žmogus gali kaitintis saulėje. Kiekvieno žmogaus organizmas yra truputį kitoks. Vienas gali ilgiau saulėje buti, o o kitas tuojau parausta. Vieno oda sugeria daugiau saulės spindulių, o kiti mažiau. Vienas gali ištisą valandą kaitintis ir nieko nejaučia, tuo tarpu kitam užtenka penkiolikos minučių, kad nudegtų odą. Kiekvienas žmogus turi save pažinti ir pats nustatyti, kaip ilgai jis gali kaitintis.

Farmeriams saulė yra gerai pažįstama. Jie pradeda eiti į laukus ankstyvą pavasarį, kai saulė nėra tokia karšta. Jis prie saulės pripranta ir nenudega nuo jos spindulių. Bet miesto žmonėms daug pavojingiau. Saulėje jie gauna pasikaitinti tik atostogų metu. Nevienas pirmą atostogų dieną tiek nusidegina, kad sugadina visas atostogas. Geriausia kaitintis po truputį, po 15 ar 20 minučių. Antrą dieną truputį ilgiau, o vėliau dar ilgiau.

Bet reikia vengti persikaitinimo. Pagulėjus ant saulės ilgiau, negu kunas gali pakelti, gali ir smugį gauti. Pavojaus atveju reikia šauktis gydytojo. Bet geriausia ilgai nesikaitinti saulėje, kad galėtum apsieiti ir be gydytojo pagalbos.

KVIEČIAM Į GEGUŽINĘ

Dešimtoji Apskritis ruošia

POBUVĮ-GEGUŽINĘ

LIEPOS - JULY 12 D., SEKMADIENĮ, 1 VAL. POPIET,

Sadalskio Ukyje, prie Union Grove, Wisconsin

Važiuoti į vakarus Highway II ir netoli Union Grove sukti į 69 drive, tai yra į p ietus ir maždaug už pusės mylios vakarų pusėje yra gražus Sadalskio ukis.

Maloniai yra kviečiami si Racino, Kenosha, Waukegano, S. Milwaukee, Milwaukee ir kitų vietovių lietuviai atsilankyti į šią gegužinę. Bus mandagus patarnavimas ir vaišių visiems pilnai užteks.

APSKRITIES VALDYBA

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS

1964 M. VASARIO 26—KOVO 1 D. METINIO SUVAŽIAVIMO

PROTOKOLAS

(Tęsinys)

Apsvarščius klausimą, E. Mikužis įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti Chicagoje gyvenantiems Pild. Tarybos nariams, kartu su SLA Įstatų Komisijos pirm. dr. A. Montvidu, patikrinti aprašymą apie SLA ir bendrai rupintis viršminėtu reikalu.

50. Išklausius Pild. Tarybos komisijos pranešimo apie SLA istorijos reikalus, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti komisijai ir toliau rupintis tuo klausimu.

51. Sekretorė B. Pivaronas perskaito įvykstančios pasaulinės parodos New Yorke, Lietuvių Komiteto pirmin. J. Stuko laišką, kuris prašo paramos lietuviškiems ženklams paruošti ir kitą laišką New Yorko Lietuvių Prekybos Rumų, kurie prašo paramos išleisti parodos programos knygai.

E. Mikužis įnešus, S. Gegužis parėmus, vienbalsiai nutarė paskirti $100.00 paramos parodos reikalams ir pavesti prez. P. P. Dargiui ir sekr. B. Pivaronas nustatyti, kuriai paskirčiai duoti SLA auką.

52. S. Gegužiui įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nutarė paimti Seimui Rengti Komisijos leidžiamos programos vieną puslapį, patalpinti SLA sveikinimą ir apmokėti nustatytas išlaidas.

53. Svarstomas įvairių blankų, mirties paliudijumų ir kitų SLA leidinių spausdinimo klausimas.

Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė visus SLA leidinius spausdinti abiem kalbom ir pavesti SLA sekretorei B. Pivaronas rupintis tais reikalais.

54. Apsvarščius seimo darbų knygos ir seimo delegatams ženklų klausimą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti sekretorei B. Pivaronas rupintis tais reikalais, pasistengiant seimo darbų knygą sumažinti, kiek bus įmanoma

55. E. Mikužis įnešus, S. Gegužis parėmus, vienbalsiai nutarė ratifikuoti atgal priėmimą (reinstatement) žemiau išvardintų seniau buvusių suspenduotų SLA narių: J. V. Bačinskas, 61583, 57 kuopa, Mass. 52 m. NI — $566.00. A. Andrulis, 68216, 245 kuopa, N. J. 33 m. V3 — $500.00.

56. Lietuvių Auditorijos Chicagoje reikalu pateikė raportą dr. S. Biežis pranešdamas, kad dalyvavo direktorių posėdžiuose, kad auditorija yra išnuomota, remontuojama ir tikimasi, kad ateityje išsivers be nuostolių. Jis taip pat pateikė 1963 metų auditorijos statementą.

N. Gugis įnešus, B. Pivaronas parėmus, raportas vienbalsiai priimtas.

57. SLA sekretorė B. Pivaronas prašo Pild. Tarybos sutikimo atlyginti iš SLA iždo narės F. Kaulbfliesch Cert. Nr. 65314 mokesčius, sumoje $6.35, kurie buvo sumokėti kuopoje, bet dėl mirties kuopos finansų sekretoriaus nebuvo gauti SLA centre.

S. Gegužiui įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nutarė leisti sekretorei B. Pivaronas padengti iš SLA iždo minėtos narės negautas centre duokles — $6.35.

58. Apsvarščius Lietuvių Radio valandėlės Bostone vedėjos V. Minkienės raštą, nerasta galimybės pageidavimų patenkinti.

59. Svarstomas Cert.. Nr. 70016 ligos pašalpos išmokėjimo klausimas.

Pasisakius visiems Pild. Tarybos nariams savo nuomones, dr. S. Biežis įnešė, N. Gugis parėmė, kad ligos pašalpa Cert. Nr. 70016 savininkui butų išmokėta. Balsuojant, trys Pild. Tarybos nariai pasisakė už, trys — prieš ir vienas susilaikė. Šis reikalas atidedamas persvarstymui.

60. E. Mikužis įnešus, N. Gugis parėmus, vienbalsiai nutarta pavesti prez. P. P. Dargiui ir sekret. B. Pivaronas išspręsti, Pild. Tarybos vardu, likusius dienotvarkės klausimus.

61. Įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti prez. P. P. Dargiui ir sekret. B. Pivaronas peržiurėti šio Pild. Tarybos suvažiavimo protokolą, pasirašyti ir paskelbti "Tėvynėje."

Prezidentas P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo aštuntą sesiją uždarė 6 val. vak. paskelbdamas, kad devintoji sesija prasidės 9 val. ryto, šiaje pačioje vietoje.

DEVINTOJI SESIJA

Prezidentas P. P. Dargis Pild. Tarybos suvažiavimo devintą sesiją atidarė 1964 m. kovo 1 d., 9 val. ryto, SLA centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Sekretorei B. Pivaronas atlikus vardošaukį paaiškėjo, kad šioje sesijoje dalyvauja šie Pild. Tarybos nariai ir sudaro kvorumą:

P. P. DARBIS, prezidentas
S. GEGUŽIS, viceprezidentas
B. PIVARONAS, sekretorė
N. GUGIS, iždininkė
E. MIKUŽIS, iždo globėja
DR. S. BIEŽIS, daktaras kvotėjas.

62. Apsvarščius Illinois Valstijos Apdraudos Departamento raštą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė išpildyti visus rašte pareikštus pageidavimus.

63. Persvarstomas Cetr. Nr. 70016 ligos pašalpos išmokėjimo klausimas.

Išklausius dr. S. Biežio, vyriausio SLA daktaro kvotėjo išsamaus ir motyvuoto paaiškinimo, ligos pašalpos Cert. Nr. 70016 išmokėjimo reikalu, Pild. Taryba persvarstė šį klausimą ir rado reikalinga išmokėti jam priklausomą sumą.

64. Apsvarščius SLA pastoviųjų Komisijų kelionių į seimą reikalą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti tą klausimą tvarkyti prezidentui P. P. Dargiui ir sekretorei B. Pivaronas, pagal jų nuožiurą.

65. Apsvarščius SLA dalyvavimo ALT šaukiamame kongrese, Washington, D. C. klausimą, įnešus, parėmus, vienbalsiai nutarė pavesti šį reikalą Tautos ir Kulturos Reikalų Komisijos nuožiurai.

Prezidentas P. P. Dargis, padėkojęs Pild. Tarybos nariams už glaudų bendradarbiavimą, aktyvų svarstymą visų klausimų ir palinkėjęs geriausios sekmės, devintą sesiją ir SLA Pild. Tarybos suvažiavimą uždarė 11:30 val. prieš piet.

P. P. DARGIS, SLA prezidentas
B. PIVARONAS, SLA sekretorė

—: DAINORĖLIS :—

DU GAIDELIAI

Du gaideliai, du gaideliai
Baltus žirnius kulė,
Dvi vištelės, dvi vištelės
Į maluną vežė.

Ožys malė, ožys malė,
Ožka piklevojo,
O mažytė ožkelytė
Miltus nusijojo.

Musė maišė, musė maišė,
Uods vandenį nešė,
Saulė virė, saulė virė,
Mėnesėlis kepė.

OI, KAIP MAN LIUDNA...

Oi, kaip man liudna
Pas anytėlę, —
Vien ašarėlės,
Rustys žodeliai.

O kad aš ėjau
Sau per kiemelį,
Anyta sakė, —
Bloga martelė.

Jautelius ganiau,
Kluone stovėjau,
Pro beržo lapus
Aušros žiurėjau.

Aušta aušrelė
Pro rupestėlius,
Teka saulelė
Pro ašarėles.

VINGIUOTAS GYVENIMO KELIAS

PRANAS NARVYDAS

Tęsinys

Iškart nesuvokė, kur esąs, bet mintys lyg su kuolu į galvą plumptelėjo, ir greit griebėsi už kišenės. Atsiminė, kad laikė ranką kišenėje, o dabar buvo ištraukta, o kišenė tuščia ir iš pogalvės batai buvo dingę. Tadas šoko lyg perkuno trenktas. Išgraibstė aplink pievelę, bet nei pinigų, nei batų. Bėgo prie cirko, bet šis jau buvo išvažiavęs. Nubėgo geležinkelio stotelėn. Irgi nieko.

Atvažiavo prekybinis traukinys vandens pasiimti. Tadas mašinistui išpasakojo savo nelaimę. Mašinistas pasišaukė traukinio palydovus ir pasitarę nutarė Tadą nuvežti į sekantį miestelį, kur cirkas. Ilgai reikėjo Tadui aiškintis cirko viršininkui apie savo nuotykius. Niekas nenorėjo tikėti. Mat, per dažnys tokie atsitikimai.

Nuėjo į YMCA ir ten išsipasakojo savo nelaimes. Turėjo dar iš New Yorko atsivežęs seną nario pažymėjimą. O tai pagelbėjo. Surado jie senus batus, kepurę ir surinko apie porą dolerių pinigais, ir išleido. Po poros savaičių Tadas grįžo į New Yorką ir vėl dirbo Childs valgykloj.

68 gatvėj, New Yorke, gyveno Lideikių šeima. Lideikis buvo didelis mėgėjas žaisti "čekeriais." Tadas kažkaip apie tai sužinojo. Žino gatvę, tik bėda su namo numeriu. Jis ėjo, klausinėjo ir surado. Dabar pristato save, kaip vienintelį lietuvį čempijoną.

Lideikiai — vaišingi žmonės. Tikru lietuvišku svetingumu jį priėmė, pavaišino. Paskui prasidėjo žaidimas. Tadas Lideikį nurungė, nors Lideikis manė esąs nepaprastas žaidėjas. Tadas pradėjo rodyti Lideikio padarytas klaidas ir tuo budu jų draugystė dar labiau tvirtėjo Dabar jis buvo dažnas Lideikių svečias.

Mariukė

Mariukė — Dzukijos lygumų duktė. Kai ji buvo 15 metų, tėvai nutarę nors kiek pamokyti ir tuo budu žiemos metu ją nuvežė miestelin pas davatkėlę Daratą, kad toji pamokytų Mariukę skaityti "ant knygų". Mariukei su "mokslu" nekaip sekėsi, juk ir pati mokytoja neturėjo nei elementoriaus, nei kitų priemonių. Mariukė išmoko visų "šventų litaniją," tikriau sakant, išmoko atmintinai. Gi paėmusi kitą knygą, negalėdavo nei pradėti.

Kai Mariukei suėjo 16 metų, tėvai susirupino jos likimu. Tėvo brolis, jau prieš keliolika metų išvykęs Amerikon, gyveno New Yorke ir sakėsi turįs kažkokį "valdišką" darbą. Tėvas parašė laišką, prašydamas paramos. Sako, butų gerai, jei Mariukė į Ameriką važiuotų. Tuoj gavo laivokortę ir dar kiek kelionei pinigų.

Mariukė važiavo Amerikon lyg per miegą, mažai ką jausdama ir lyg užmarinuota žuvelė. Tik atsipeikėjo, kai dėdė atvyko į emigrantų namą jos pasiimti. Pagyveno pas dėdę porą savaičių. Dėdė buvo vedęs. Gyveno su šeima prastoje miesto dalyje. Dėdė nutarė leisti ją kur nors kaip tarnaitę. Kur gi kitur tokią vištelę dėsi. Nuėjo pas žydą advokatą, gyvenantį apie 80 gatvę.

Mariukės šeimininkė pasirodė esanti labai gera, mokė ją namų ruošos, sykiu ir kalbos. Jos šeimininkė turėjo porą vaikų — berniuką ir mergaitę, 8 - 10 metų amžiaus. Vaikai iš mokyklos parėję su malonumu jai aiškino žodžius, o iš klaidingai ištartų žodžių skaniai prisijuokdavo. Per pusmetį Mariukė pramoko angliškai ir jos gyvenimas pasidarė lengvesnis. Dabar "mokytojai" pradėjo ją mokinti skaityti ir rašyti. Daug laiko prabėgo, kol Mariukė apsiprato, teko naktimis nemažai ir ašarų pralieti.

Mariukės šeimininkai, pagaliau, turėjo neblogą tarnaitę. Netoli jų namų buvo miesto išsitiesęs parkas, tai ji su vaikais eidavo ten laisvą laiką praleisti. Praėjo keturi metai ir Mariukė įsivaizdavo, kad ji lietuviškai pamiršus. Kartą šventadienį nuėjus parkelin, atsisėdo ant suolelio. Jai besėdint, atėjo dvi moterys ir šalia jos atsisėdo, savitarpy lietuviškai kalbėdamos. Dabar ir Mariukei užvirė kraujas.

— A! tai jųs lietuvės? Aš irgi lietuvė.

— Taip, mes lietuvės, — atsiliepė jos. Retai čia lietuvių sutinkame.

— Aš jau ir lietuviškai kalbėti pradedu pamiršti, — nedrąsiai tarė Mariukė.

— Ką?, — o kiek gi metų kai Amerikoje?

— Ketveri, — vėl nedrąsiai lepteli Mariukė.

— Ketveri? O aš jau 15 metų ir dar praeis penkiolika metų, o savo kalbos neužmiršiu. Kaip gi tu, mergaite, gali per tokį trumpą laiką užmiršti?

Bus daugiau

VIENAS ŽMOGUS, VIENAS BALSAS

Vienas iš pagrindinių demokratijos principų yra sukauptas šiame visiems žinomame sakinyje: "Vienas asmuo vienas balsas." Dabar Aukšč. Teismas rado reikalinga veikti šio principo JAV vitališkumo išlaikymui. Tautoje, kurioje politinis demokratijos institucijos yra taip seniai įsikurusios ir taip vienodai palaikomos, tai gali atrodyti netikėtina.

Faktas yra, kad "vieno asmens, vieno balso" principas pasikeitė rezultate Amerikos populiacijos nuolatinio keitimosi. Pagrindinis šio greitai plintančio kitimo efektas buvo perkeisti JAV-se iš dominuojančiai ukinės į miestinę visuomenę.

Tačiau šis revoliucinis pasikeitimas nebuvo tiksliai reflektuotas tautos legislatyviniame kune, nei 50-ties valstijų valdžių valstybinėse legislaturose, nei Atstovų Rumuose, kur yra federalinio Kongreso šaka, išrinko pagal populiacijos proporciją.

Perdidelis ukinių vietovių atstovavimas įvyko dėl valstybinių legislaturų ar Kongreso atsisakymo ar nejvykdymo proporcingo pertvarkimo balsavimo distriktų. Tokie distriktai paprastai kiekvienas išrenka vieną legislatorių. Miestiniams distriktams turint daugiau balsuotojų negu ukininkams, ukinis balsas pasidaro kelis kartus vertingesnis, negu miestinis balsas.

Ši nelygi padėtis gali buti išvengta periodiškai pertvarkant balsavimo distriktus pagal dešimtmečio cenzą. Tačiau tai nebuvo dažnai daroma pagal ukinę didumą ar blokus, kad butų išlaikyta jų pačių galia. Tokiu budu greitai augantys miestai ir priemiesčiai neturi politinių galimybių atitaisyti savo netinkamam atstovavimui.

Maždaug prieš du metus Aukšč. Teismas atkreipė dėmesį į šią padėtį ir reikalavo, kad federaliniai teismai išklausytų bylas, reikalaujančias teisingo vietų paskirstymo valstijos legislaturose. Dabar, logiškai tęsiant konstitucines mintis, tautos Aukšč. Tribunolas nustatė, kad distriktai, iš kurių nariai yra išrenkami į Atst. Rumus, turėtų "kiek tik praktiškai tai yra įmanoma", tą patį balsuotojų skaičių. To tikslas yra užtikrinti, teismo daugumos žodžiais išsireiškus, kad "vieno asmens balsas kongresiniuose rinkimuose yra lygiai tiek pat vertingas, kaip ir kito."

Šis patvarkymas yra bazuotas tuo, kad 1787 m. Konstitucijos objektu buvo įvesti "vieno asmens, vieno balso" principą. Tokiu budu Aukšč. Teismas užtikrina savo atsakomybę išlaikyti šį principą gyvą, kai Amerika keičiasi į pagrindiniai miestišką visuomenę.

Verta pastebėti, kad musų konstitucinė sistema duoda daug budų valdžios prisitaikymui prie besikeičiančių apystovų. Kai kada pakeitimas yra laikomas butinu. Ir dažnai, kaip ir dabartinėse apystovose, plati teisinė Konstitucijos reikšmės interpretacija yra iškeliama, kad demokratinis procesas galėtų eiti su socialiniais pasikeitimais.

Reikšmingas punktas yra tas, kad pati Amerika pasilieka kaip kad ir buvo jos pradžioje "gyvas eksperimentas."

A.C.N.S.

KAIP KELIAUJA MEDŽIŲ SĖKLOS

Miškininkai daug darbo įdeda, įruošdami daigynus, sėdami juose sėklas, kad paskui galėtų persodinti jaunus daigus ar medelius į jiems skirtas vietas.

O kaipgi sėjasi miškas savaime?

Gluosniai, guobiniai, topoliai, drebulė, vos spėję pavasarį peržydėti, tuoj subrandina sėklas ir balandžio -gegužės mėnesiai jas pasėja. Tais pačiais metai jos ir sudygsta. Šių medžių sėklos labai mažos, todėl greitai subręsta, o kadangi jos apsirupinusios parašiutėliais ar sparneliais ir labai lengvos, tai gali buti toli vėjo nunešamos.

Beržas žydi gerokai vėliau, ir jo sėklos subręsta rudenį. Jos šiek tiek sunkesnės už drebulės sėklas ir turi ne parašiutėlius, bet sparnelius. Vėjo nešamos jos gali nuskristi keletą kilometrų.

Kitų medžių sėklų kelias sudėtingesnis. Štai musų girių pasididžiavimo, protėvių garbinto ąžuolo gilės žiemoja, prisidengusios lapais bei sniegu, ir sudygsta tik pavasarį. Gilės sunkios ir netoli nuo ąžuolo tenukeliautų, jei į pagalbą neateitų paukščiai, ir pirmiausia gražuolis "miško sargybinis" kėkštas. Bet kuriame pušyne galime rasti pavienių skurstančių ąžuoliukų, nors arti nėra nė vieno seno ąžuolo.

Pasakojama, kad kėkštas nuskina gilę ir neša ją paslėpti žiemai. Slėpia samanose, medžių žievės plyšiuose ar šiaip tankumynuose prie šaknų. Po to vėl skrenda prie ąžuolo ir taip suneša daugybę gilių. Dažnai pats užmiršta, kur jas yra suslėpęs, ir gilės ramiai sulaukia pavasario, jei jų nesuranda pelės ar kiti graužikai.

Pasekę kėkštą, pamatytume, kiek daug gilių nepatenka į paskirties vietą. Stveria kėkštas nuo ąžuolo gilę plačiu snapu ir skrenda į savo mėgstamą vietelę. Atsitupęs ant šakelės, prispaudžia gilę koja ir kerta snapu, norėdamas perskelti. Gilė išslysta iš pirštų ir krenta žemėn, kur tarp parudavusių lapų ir spyglių sunkiai pastebima.

Nelabai kėkštas jos ir jieško, kai žino, kad ant ąžuolo dar daug jų liko. Lekia jis atgal prie ąžuolo, ir istorija kartojasi iš naujo, kol pavyksta gilę sekmingai įveikti. Belėkdamas su gile, kėkštas kartais pamato kokį nors žvėrį ar šiaip neprašytą svečią ir, prisiminęs "miško sargybinio" pareigas, palikęs gilę, skuba savo šaižiu balsu pranešti visiems miško gyventojams apie besiartinantį pavojų. Taip ir išauga ąžuoliukai, kur reikia ir kur nereikia.

Įvairių paukščių paslaugomis naudojasi ir Lietuvos miškų krumai. Paukščiai lesa uogas. Turinčios tvirtą kevalėlį sėklos išmetamos nesuvirškintos. Kai kurių krumų (žalčialunkio, ožekšnio ir kt.) sėklos žmogui ir gyvuliams nuodingos, tačiau nekenkia paukščiams. Taip jos gana plačiai paplinta.

Jokios naudos iš paukščių neturi tik Lietuvos spygliuočiai — pušis ir eglė. Nebeišdygs jau ta sėklelė, kuri pabuvojo genio ar kito paukščio skilvyje. Už tai šių medžių sėklos prisitaikiusios kitokiam keliavimo budui. Eglės sėklos po žydėjimo subręsta tų pačių metų rudenį, o pušies — tik antraisiais, o kartais net trečiaisiais metais. Ir vienos, ir kitos neišbyra iš karto, bet pasilieka kankorėžiuose žiemoti.

Lietuvoj augančios paprastos eglės sėklos išsiaižo antrojoj žiemos pusėj, o paprastos pušies šiek tiek vėliau — žiemos pabaigoje arba pavasarį. Kiekviena sėkla turi sparnelį. Eglės sėklos sparnelis apkabinęs ją kaip replėm ir nesunkiai atsiskiria. Pušies sėkla sėdi sparnelyje kaip šaukšte, ir ta pusė, kuri pridengta sparnelio, blizga. Tuo ją lengva atskirti nuo eglės sėklos, kurios abu šonai matiniai.

Leidžiasi tokia sėklelė, sukdamasi kaip vilkelis ore, ir vėjas nesunkiai nupučia ją kelias dešimtis metrų. Tačiau iš kur tada atsiranda pušaičių ir eglaičių už keleto ar net kelių dešimčių kilometrų nuo artimiausio miško? Stepėje eglės sėklos buvo rastos už 10 km nuo miško, o pušies — net už 50 km.

Paaiškėjo, kad sėklai sparnelis reikalingas ne vien ore skraidyti. Dar daugiau jis pasitarnauja nusileidus. Nukrenta sėkla ant sniego ir nemano apsistoti. Jei leidžiantis sparnelis atstoja parašiutą, tai dabar jis tarnauja kaip burė. Ir lekia sėklelė sniego paviršium su burėmis, kaip ledrogės, ypač jei sniegas po atlydžio šiek tiek apšalęs. Tik įvairios užtvaros ar atlydys ją sulaiko.

Sunkiau sekasi lapuočiams, kurių sėklos didesnės ir stambesnės. Net didesni sparneliai nepagelbsti. Paprastas klevas beria sėklas rudenį ir nuskrenda jos, rudens vėjų nešamos, tik iki 100 metrų. Kiti Lietuvos miškų lapuočiai: uosis, liepa, juodalksnis, baltalksnis barsto sėklas per žiemą, ypač antrojoje jos pusėje, artėjant pavasariui, kai saulutė pradeda smagiau šildyti. Netoli jos nuskrenda, tik kelias dešimtis metrų. Šiek tiek toliau gali sniego ar ledo paviršiumi nučiuožti.

Tačiau tuo jų kelionė nesibaigia. Kai pavasarį saulutė pakaitina, sniegas pradeda tirpti, vanduo srautais ir upeliais pasileidžia, tada ir pratęsia sėklos savo kelionę, — plaukia tolyn nuo savo buvusios gyvenvietės, jieškodamos tinkamos vietos išaugti dideliais medžiais.

A. Budrimas

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

GERBIAMIEMS SLA ORGANIZATORIAMS

Parodykim greit įvykstančiam SLA 53 seimui pilnus savo darbų rekordus. Pasirupinkim atsiųsti naujų narių aplikacijas, kiek galima greičiau, kad galėtume seime raportuoti visų organizatorių naujus narius. Aplikacijos, gautos iki ateinančio liepos 1 dienos, bus įskaitytos.

DALYVAUJA KONGRESE

SLA prez. P. P. Dargis ir iždo globąja E. Mikužis, kaip Tautos Reikalų komisijos nariai, dalyvauja Amerikos Lietuvių Kongrese Washingtone, atstovaudami jame Susivienijimą. Taip pat daugelis SLA kuopų į kongresą atsiuntė atstovus ir parėmė jį savo aukomis.

DUOKLIŲ REIKALAI

Primenama SLA nariams, kurie moka apdraudos duokles pusmečiais, kad birželio 30 d. baigiasi pirmasis pusmetis. Todėl tie nariai yra prašomi sumokėti duokles savo kuopų finansų sekretoriam už antrąjį pusmetį, tai yra už šešis mėnesius nuo liepos 1 d. iki gruodžio 31 d.

Nors duoklėms sumokėti yra duodama trijų mėnesių terminas, tačiau patartina jas mokėti iš anksto, nes tuo palengvinama finansų sekretoriams darbas ir išvengiama suspendavimo.

BANKETO MENINĖ PROGRAMA

Susivienijimo bankete, kuris įvyks liepos 7 d., antradienį, 6:30 val. vak., Sterling Hotel, Wilkes - Barre, Pa. Meninę programą atliks solistė Elena Kazakevičiutė - Kosar, dainininkas Mitchael Aita ir pianistas Bronius Voveris.

Pirmąją seimo dieną, pirmadienį, pasibaigus posėdžiams, įvyks priėmimas — vaišės delegatams.

LANKĖSI SUSIVIENIJIME

SLA žinomas veikėjas ir Tėvynės bendradarbis V. Braziulis iš Clevelando buvo atvykęs į New Yorką. Ta proga lankėsi Tėvynėje, kur pasikalbėjo su sekr. B. Pivaroniene organizaciniais reikalais.

MINĖJO VARDADIENĮ

Birželio 13 d. pas Antaną Jurgėlą buvo sugužėję burys draugų, pasveikinti Antaną Jurgėlą, vardadienio proga. Svečiai maloniai pasilinksmino. J. Kiaunė įteikė varduvininkui dovanėlę ir parodė savo susukto filmo įvairių vaizdelių.

Antanui palinkėta ilgiausių metų. **Pr.**

KALBĖJO BALFO REIKALAIS

SLA iždininkė Nora Gugienė birželio 18 d. kalbėjo per S. Barcus radiją Chicagoje BALFo šalpos reikalais.

MENO PARODA

Birželio 23 d., didžiausioje New Yorko meno galerijoje—Washington Square Galleries, 530 W. Broadway, atidaryta tapybos ir skulpturos paroda, kurioje su savo kuriniais dalyvauja 41 krašto menininkai. Jų tarpe yra ir lietuvių menininkų kuriniai.

Paroda tęsis 4 mėnesius. Kuriniai parodos metu yra parduodami ir norintieji galės įsigyti.

SLA VASARNAMIO ATIDARYMAS

Naujai įsigytas Susivienijimo vasarnamis Atlantic City, N. J. nors jau priiminėja vasarotojus, bet jo oficialus ir iškilmingas atidarymas numatytas liepos 11 d., šeštadienį.

Šiuo metu vasarnamy buvojo Liet. generalinis konsulas J. Budrys su ponia, Jonaitis, gailestingoji sesuo L. Eurkoos iš Washingtono ir kiti. Mrs. Eurkoos atsiuntė SLA centrui laišką, kuriuo pareiškia savo dėkingumą ir pasitenkinimą, kad lietuviška organizacija įsigijo gražioj vietoj patogų vasarnamį.

SKAUDI NELAIMĖ SLA KAIMYNYSTĖJE

Pirmadienį priešpiet darbininkams griaunant senus murinius namus, kurie yra W. 30th St., New Yorke, tik 10 namų nuo SLA centro pastato, staiga įgriuvo ardomo namo sienos ir kelios lubos, prislėgdamos muru ir medžiais keletą darbininkų. Nors greitai suvažiavo ugniagesiai, greitoji pagalba ir kranai, bet užgriuvusių išlaisvinimas vyko lėtai.

Rašant šią žinutę žuvusių ir sužeistų skaičius dar nebuvo nustatytas.

MIRĖ ADVOKATAS W. DRAKE-DRAGUNAS

Birželio 18 d. New Yorke mirė adv. William Drake-Dragunas, budamas 59 m. amž. 1932 m. baigė Columbia universitete teisių skyrių.

Apie jo mirtį plačiau rašė ir New York Times bei kita amerikiečių spauda.

Lietuvių tarpe velionis mažai tesireiškė. Savo veikla žinomas daugiau tarp amerikiečių. Kartą buvo parinktas kandidatu į kongresmanus.

LANKĖSI NEW YORKE

Edvardas Šulaitis, 301 kp. narys, gyvenąs Cicero, Ill., savaitę laiko praleido New Yorke. Jis čia aplankė Pasaulinę Parodą. Viešėjo Jungt. Tautose ir turėjo progą dalyvauti Jungt. Tautų korespondent draugijos suruoštuose pietuose, Japonijos ambasadoriaus Jungt. Tautose A. Matsui pagerbimui.

New Yorke jis aplankė nemaža draugų bei pažįstamų. Taip pat aplankė Lietuvos Nepriklausomybės signatarą Stoponą Kairį, kuris dabar spaudai rengia trečiąją prisiminimų knygą.

MENKAS MOKSLINGUMAS

Partija reikalauja daugiau domėtis chemijos klausimais. Pagal L. Diržinskaitę, chemijai turinti buti skiepijama meilė, nes . . . juk Maskva susirupinusi naujų chemijos įmonių statyba ir dirbtinų trąšų gamybos kėlimu. Diržinskaitė pasipiktino, kad daugely Lietuvos mokyklų chemija esą dėstoma knygiškai, atitrauktai nuo gyvenimo, gamybos, moksleiviai mažai sudominami chemijos mokslu. Mokiniai buna "iškalę" nemaža formulų, bet nejaučia jose gyvo turinio, nesupranta chemijos reikšmės gyvenime.

Be to, mokyklose permaža dėmesio skiriama laboratoriniams darbams, eksperimentavimui, mokinių praktiniams įgudžiams lavinti. (E)

Muz. A. Mrozinsko Mokinių Koncertas

Jau kelinti metai, kas pavasarį, žinomo muziko Aleksso Mrozinsko piano studija mokslo metus baigia mokinių koncertu. Tų jaunųjų pianistų koncertas įvyko birželio 14 d., Apreiškimo parap. salėje, Brooklyne. Scenoje pasirodė 28 mokiniai, kiekvienas paskambindamas pagal savo sugebėjimus.

Programa susidėjo iš dviejų dalių. Pirmoj daly pasirodė patys jaunieji, kaikurie jų tik vienerius metus sėdėję prie piano. Šioje jauniklių grupėje skambino: L. Birutytė, V. Snieška, A. Bagdonaitė, A. Norvila, A. Vytuvis, O. Matulaitytė, G. Simonaitytė, A. Ivašauskas, A. Simonaitis, A. Bagdonas, S. Siemaška, B. Ralytė, R. Noreikaitė, A. Vytuvis (akordeonu), J. Ivašauskaitė, D. Bagdžiunaitė, V. Ralys, G. Bagdžiunas ir M. Matulaitytė. Keli paskutinieji jau turi didesnį patyrimą ir pagrojo sudėtingesnius kurinius.

Antroje programos dalyje skambino 9 mokiniai. Amžiumi jie taip pat jaunučiai, bet jau nepradžiamoksliai. Iš jų grojimo aiškiai buvo matyti ir jaučiama, kad tai ne vienerių metų mokslas. Taip pat ir scenoje jie jau ne pirmas kartas. Jie išpildė žymiai ilgesnius, sudėtingesnius ir tuo pačiu daug sunkesnius dalykus.

Pirmasis pasirodė Jonas Baroniunas, pagrodamas akordeonu Sabre Dance, Klechaturian. Toliau pianistai: Rita Čepulytė (Bėkit, Bareliai — Čiurlionio ir Minuetas — Beethoven), Philip Skobeika (Sonata F major — Mozart), Lilija Erčiutė (Minuetas — Paderewski), Gražina Siemaškaitė (Moonlight Sonata — Beethoven), Astra Ruzgaitė (Fantazija D minor — Mozart), Birutė Sodaitytė (Sonata op. 2 N 3 — Beethoven), Ruta Ruzgaitė (Impromtu op. 90 N 4 — Schubert) ir Kazys Snieška (Preliudas op. 23 N 15 — Chopin, bei Ugnies šokis — De Falla).

Kiekvienas jų yra padarę didelę pažangą. Ypač Kazys Snieška, Ruta Ruzgaitė ir Birutė Sodaitytė. Šie parodė gero grojimo privalumus, neblogą techniką ir įsijautimą į grojimą kurinį, sukeldami klausytojų pasigerėjimą.

Tenka pasakyti, kad visi mokiniai buvo gerai paruošti. Gana yra nuostabus tas faktas, kad A. Mrozinskas savo mokinius greitai išmoko, jog jie geba groti sunkesnius kurinius. Gal tai nuopelnas jo mokymo metodo: skiriant mažiau laiko ir dėmesio įvairiems pratimams, o greičiau pereinant prie atskirų dalykų. Žinoma, kartu stengiantis pratimų paskirtį atlikti pačiu grojamu dalyku.

Į koncertą atsilankė mokinių tėvai ir jų pažįstami. O vis tik ir visuomenei reikėtų skirti didesnį dėmesį jaunosioms ar busimoms meno jėgoms.

A. Mrozinskas atlieka netik gražų mokymo darbą, bet prisideda ir prie auklėjimo, užpildydamas jaunimo laisvalaikį lavinimosi muzikoje ir tuo juos daugiau atitraukdamas nuo gatvės pamėgio. Tėvai rodydami dėkingumą A. Mrozinskui, po koncerto jam įteikė dovanėlę. Kartu visų,—mokinių ir tėvų,— buvo pasivaišinta. Prie vaišių suruošimo pasidarbavo mok. E. Ruzgienė, dantų gyd. J. Snieškienė, D. Birutienė, J. Vytuvienė ir kitos.

VENGRAMS LENGVATOS

Vengrijos piliečiams palengvintos kelionės į užsienį. Pagal oficialius vengrų duomenis, pernai į užsienio (satelitinius) kraštus buvo išvykę 520,000 vengrų, iš jų 150,000 lankėsi Vakaruose. Vengrų turistai vykdami į užsienį gali išsivežti geriausiu atveju keturiolikai dienų po 70 dol.

SLA VASARNAMIS

ATLANTIC CITY, N. J.

155 States Ave. Telefonas Code—609 — 345-5867

Naujas SLA MANOR — Polsio Namas jau atidarytas. Čia rasit jaukią lietuvišką aplinką. Garsus kurortas Atlantic City, N. J. suteikia daug pramogų, įvairių pasilinksminimų, pasivažinėti juroje laivais, žvejoti, sportuoti, lankyti teatrus, o kas svarbiausia — gražiai pailsėti ir sustiprinti sveikatą.

Naujas SLA Poilsio namas gražioje vietoje, pusė bloko nuo juros. Galima pasinaudoti virtuve.

Gerai įrengti kambariai. Svečių patogumui kiekvienas kambarys turi vonią. Kambariai tinka šeimoms ir pavieniams asmenims.

SLA nariai ir visi lietuviai kviečiami pasinaudoti SLA vasarnamiu, kuris veikia visą vasarą.

Užsisakyti kambarius per SLA centrą:

307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y. 10001

Telefonas—Code 212, LA 4-5529

Cleveland, Ohio

SLA 14 KUOPA RUOŠIASI SEIMUI

Į SLA 53-jį seimą, įvykstantį liepos 6 d. Wilkes-Barre, Pa., Clevelando 14 kuopa siunčia 8 delegatus. Delegatais išrinkti: N. Braziulienė, Vyt. Braziulis, O. Jokubaitienė, M. Misčikienė, J. Misčikas, M. Praškevičienė, A. Praškevičius ir M. Trainauskaitė.

Pagal įsistovėjusį įprotį, kuopa savo išvykstantiems į SLA seimą delegatams, ruošia išleistuves. Jos įvyks birž. 28 d., sekmadienį, Noros ir Vytauto Braziulių sodelyje, 1852 Knowles Ave., East Clevelande, netoli Euclid Ave., priešais Windermere Rapid Transit Station aikštę. Pradžia 1 val.

Į pobuvį kviečiami savo ir kitų, Clevelande veikiančių SLA kuopų, gerb. nariai su šeimomis bei pažįstamais, atvirame ore broliškai pabendrauti ir delegatams palinkėti laimingos kelionės bei našaus bendradarbiavimo seime.

Visi SLA kuopų nariai kviečiami tą dieną paskirti savos organizacijos sueigai — pobuviui ir į jį atsilankyti. Brolius ir sesutes pobuvin kviečia SLA 14 kp. valdyba.

Esant reikalui, malonėkit skambint šiais telefonais: MU 1-9404 po 6 val. vakarais ir MU 1-8966 bet kuriuo metu.

Iki malonaus susitikimo SLA 14 kuopos ruošiamame pobuvyje.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Birželio 20, 1964

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

GEORGE NAVADELSKIS, 36 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 9, 1938 m., mirė sausio 24, 1962 m. Velionio apdrauda išmokėta SLA 36 kuopai, Chicago, Ill. $500.00

URŠULĖ SHULTZ, 77 kp., Rockford, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 7, 1923 m., mirė gegužės 31, 1964 m. Velionės dukteriai, Helen Grigalauski, apdraudos išmokėta 217.00

MARĖ STANIŠAUSKIENĖ, 122 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 5, 1923 m., mirė birželio 7, 1964 m. Velionės dukteriai, Marei Stanišauskaitei, apdraudos išmokėta $600.00

ADOMAS GRUDIS, 143 kp., Scranton, Pa., gimęs Scranton, Pa. Prie SLA prisirašė rugsėjo 6, 1926 m., mirė birželio 4, 1964 m. Velionio žmonai, Eleonorai Grudis, apdraudos išmokėta $1,000.00

AGNIEŠKA KASPARIENĖ, 281 kp., Nanty Glo, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 3, 1929 m., mirė balandžio 20, 1964 m. Velionės vyrui, Tadui Kasparui, apdraudos išmokėta $300.00

MAGDĖ PAČESIENĖ, 293 kp., Wilsonville, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 6, 1923 m., mirė birželio 4, 1964 m. Velionės vyrui, Karl Pacesa, apdraudos išmokėta $300.00

Viso $2,917.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso $73,234.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

J. Židžiunas, 14 kp., Cleveland, Ohio, sirgo 11 sav. 6 d.	$36.75
J. Suslavičienė, 58 kp., Hudson, Mass., sirgo 5 sav. 1 d.	49.13
O. Krimiser, 105 kp., Dayton, Ohio, sirgo 6 sav.	18.00
M. Binkevičienė, 131 kp., Norwood, Mass., sirgo 8 sav. 5 d.	18.75
A. Grudis, 143 kp., W. Scranton, Pa., sirgo 5 sav. 6 d.	18.13
M. Buškevičienė, 146 kp., Minden, W. Va., sirgo 12 sav.	102.96
V. Zent, 198 kp., Akron, Ohio, sirgo 6 sav.	27.00
N. Lawrence, 198 kp., Akron, Ohio, sirgo 9 sav. 2 d.	46.75
A. Kasparienė, 281 kp., Nanty Glo, Pa., sirgo 2 sav. 2 d.	26.25
M. Pačesienė, 293 kp., Wilsonville, Ill., sirgo 6 sav. 4 d.	47.50
K. Paulokienė, 299 kp., Rumford, Me., sirgo 12 sav.	81.00
H. Kinder, 352 kp., Detroit, Mich., sirgo 3 sav. 1 d.	15.20
Viso	$487.42
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$10,657.12

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

Paieškojimai

LIETUVOS GEN. KONS. PAJIEŠKOMI ASMENYS

Benkus Helen, gimusi Haverhill, Mass., vėliau gyvenusi Bostone.

Darbutas, iš Pabalių kaimo, atvyko Amerikon prie I pas. karą.

Endrulat Ewaldas, gimęs Jurbarke 1901 m.

Jančiurienė - Arlauskaitė Anelė.

Jesevičius Antanas, iš Gelgaudžių km., Salantų val.

Kajokutė Pranė, iš Kreivėnų km. Amerikoje ištekėjo, bet vyro pavardė nežinoma.

Lingis Alfonsas, iš Imbarės kaimo, Salantų val.

Markunas Juozas, Leonas, Pranas ir Vladas, Jono sunys, iir Vlado dukterys Julė ir Juzė. Juozas ir Vladas gimę Ukmergėje, kiti spėjamai gimę Amerikoje.

Mielašauskas Simonas, žmona Marijona Dambrauskaitė, sunys Aleksas, Pranas ir Simonas, dukterys Adelė, Elzbieta ir Magdalena, išvykę iš Balbieriškio į Sao Paulo, Brazilijoje.

Nainys Bronius, inžinierius.

Putrus Kazys, gyveno Chicagoje.

Šeštokienė - Šliužytė Janina ir vyras Šeštokas Jonas.

Šimelfenigis Andrius, iš Kazlų Rudos. Amerikon atvyko 1958 metais.

Stankevičius (Stankiewicz) Juozas, Petras ir Simonas, Antano sunys, iš Grigaliunų km., Širvintų val., išvykę Amerikon prieš I pas. karą. Simonas gyveno Philadelphia.

Daugelevičius Jonas - Algirdas, gimęs 1924 m., kilęs iš Rokiškio apskr.

CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA,
41 W. 82nd St.,
New York 24, N. Y.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. VIrginia 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj
NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—$13.00 metams, $7.00—pusei metų. Kitose valstybėse—$16.00 metams, $8.00 — pusei metų, Chicagoj—$15.00 metams, $8.00 — pusei metų.
NAUJIENAS galsite, jei pasiųsite čekį arba money orderį tokiu adresu:
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

DIRVA
TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
Įsteigtas 1915 m.
6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00
Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.
—— Leidžia ——
Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA
Lietuvių Išeivija Amerikoje
Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Ausros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Tėvynė

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States $4.00
To Foreign Countries $5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, butina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Marija Sims

Abejonė

Ir kam užkurei ugnį
Senobinėj dievų šventykloj?
Kam tos liepsnos,
Ir kam tie dumų kaminai?
Matai, kad vėjai sukuriniai gaudžia —
Draiko liepsną
Ir laužia aukuro remontus.

Kam išpuošei legendomis
Tu pasaką lietuvių?
Išmarginai gražių gražiausiais raštais.
Juk tu žinai,
Kad jausmais neužgesinsi,
Kai dega visas krašras.

Išeivis tu esi — kančios karys,
Iliuzijomis nori buti sotus,
Ir tu žinai, kad niekas nepadės,
Nei tavo skundas, nei skaudžios godos.

Taigi, užlieki ugnį
Ir geidulį krutinėj.
Tegul verpetais nesimėto
Tavo troškimai paskutiniai.

Dr. K. Meškausko įspudžiai iš Ženevos

Ženevoj vykstančioj J. T. organizacijos konferencijoje, prekybos klausimais sovietų delegacijoj ilga laiką dalyvavo dr. K. Meškauskas. Grįžęs į Vilnių jis "Tiesai" pasakojo savo įspudžius. Sekdamas sovietinius samprotavimus bei propagandos terminus, Meškauskas griežtai puolė "imperialistinių" kraštų laikyseną ir karštai gynė sovietų politiką.

Jo nuomone, Sov. Sąj. ypatingai remianti besivystančius kraštus. Anot jo, Ženevos konferencijoj smarkiai buvęs ginamas GATT (generalinis susitarimas dėl tarifų ir prekybos), nors pagal Meškauską, tai organizacijai, kurioje "lemiamą balsą turi imperialistinės valstybės."

Kiti tą organizaciją kritikavo, vadino "turtingųjų klubu" — taip kalbėdamas Meškauskas, aišku, gal nebuvo numatęs, kad netrukus į tą "klubą" pasiprašė priimami net keli sovietinio bloko kraštai. (E).

SOVIETIJOJ SIULO "SUDARJ" — "PONO" KREIPINĮ

Pastaruoju metu Sovietijos, ypač Maskvos spaudoje, rašytojas Vladimir Solouchin sukėlė įdomias diskusijas. Jis pasisakė buvęs Lenkijoje ir pradžioje nustebęs, kai visi į jį kreipėsi "proszę pana", tačiau vėliau priėjęs išvados, kad toks kreipimasis neturįs jokio klasinio pobudžio, lygiai kaip prancuzų "monsieur" ar italų "signor."

Rašytojas "Izvestijų" dienraščio savaitiniame priede "Nedelia" pasiulė Sovietijoje naudoti kreipinius "sudarj" ir "sudarinia" — jie butų vartojami atvejais, kai nebutinai tinka "draugas" ar "pilietis." Solouchinas ta proga priminė, kad Sovietijoj vėl naudojami kai kurie tarp dviejų karų buvę pasmerkti žodžiai ar kreipiniai, kaip ministeris, karininkas ar generolas. (E)

SOVIETŲ KONSULATAI — ŠPIONAŽO PRIEMONĖS

Birželio 1 d. JAV ir Sovietų Sąj. susitarus abiejose valstybėse steigti konsulatus, dienraštis "Chicago Tribune" savo komentare pažymėjo, kad susitarimas negali buti laikomas diplomatine JAV sėkme ir juo labiau, kai JAV ambasados rumuose Maskvoj buvo susekta 40 sovietų įrengtų mikrofonų. Juk sovietams kiekvienas kontaktas su JAV reiškia efektingą špionažo priemonę. Tai liečia ir konsulatų įsteigimą.

Ryšium su mikrofonais JAV ambasados Maskvoje sienose Hamburgo "Die Welt" nurodė, kad sovietai niekuomet dar nėra atsižadėję jų tradicinių tikslų politikoje. Jiems esančios geros visos priemonės, taigi ir špionažas ir bandymai atoslugio nuotaikomis užliuliuoti vakariečius.

Liudniausia tai, kad maskvinių sirenų balsai sugeba suvilioti tiek daug vakariečių. Šiuo požiuriu nieko nepakeis nei susekti mikrofonai, nei steigiami sovietų konsulatai.

tai nereiškia, kad jos virsiančios sovietų respublikomis. Aš numatau suartėjimo budą, tačaiu apie jį dar negaliu pateikti smulkmenų."

Stalinas dar Teherane patikino, kad Pabaltijo kraštai turėsią vidaus autonomiją ir kad "bus tariamasi su vietos gyventojais."

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

GALVA SUKASI

DR. PETRAS P. ZALATORIS

Vyresnio amžiaus žmonėms dažnai pradeda galva suktis. Sukasi galva ir jaunesniems, bet dažniausia tai darosi, kai žmogus peršoka 45 - 50 metų amžiaus. Sakoma, kad galva sukasi, bet tikrumoje musų galva tebestovi vietoje. Mums tiktai atrodo, kai viskas apie galvą sukasi. Kartais atrodo, kad kambario sienos sukasi, kad lubos pradeda linguoti ir suktis. Dažnai galva sukasi, kai nuo aukšto tilto pažiurime į vandenį arba nuo stogo kreigos žvilgteriame į apačią.

Kaikuriems galva pradeda suktis, kai ausyse pra pradeda užti. Vieniems ausyse prasideda skambėjimas, o kiti girdi girdi seno radijatoriaus šnypštuko balsą. Vieni pradeda silpniau girdėti, o kitiems darosi koktu. Kai prie to dar prisideda galvos sukimasis, tai susidaro labai nejauki nuotaika. Daugelis išsigąsta.

Jeigu kuris prie visų tų reiškinių dar užmerkia akis, tai pajunta dar kitokius įspudžius. Jam atrodo, kad jis pradeda skraidyti. Kartais jis pakyla, o kartais iš aukšto pradeda kristi žemyn. Geriau, žinoma, neužsimerkti, kad žinotum, kur tau teks nutupti.

Kodėl žmonėms galva sukasi? Gali buti kelios priežastys. Dažniausiai tai pradeda rodyti netikrus vaizdus, kai kai musų lygsvaros organizmas sunegalėja. Tas organizmas yra nepaprastai jautrus. Jautresnis, negu bet kuri iki šio meto išrasta mašina. Jau turime labai jautrių mašinų, bet tokios jautrios, kokia yra lygsvaros organizmas, žmonės dar neišrado.

Žmogaus lygsvaros svarstyklės sugenda, kai apie jas kas nors pradeda tinti ar augti. Jeigu svarstyklės negali laisvai judėti, jeigu bet kurią pusę spaudžia gyslelė ar sienelė, tai tuomet ir mums daiktai pradeda rodytis kitoki, negu ištikrųjų jie yra. Sakome, kad mums sukasi galva.

Bet dažniausiai galva sukasi nuo paprastesnio dalyko, butent: kai musų kraujo cirkuliacija susilpnėja. Priežastimi to gali buti pavargsta širdies raumens arba užsikimšt os kraujo arterijos. Jei smegenys negauna pakankamai kraujo kiekio, jei užsikemša i lygsvaros svarstykles einantieji vamzdeliai, tai mums pradeda suktis galva.

Kad galva nesisuktų, tai reikia visą laiką mankštytis ir ilsėtis, kad musų gyslos nesurambėtų ir kraujas laisvai jomis galėtų tekėti. Pradėjus galvai suktis, geriausia prisėsti, pailsėti, gauti šviežio oro. Geras poilsis ir nepersivalgymas yra geriausias vaistas nuo galvosukio.

"NE VISI DYPUKAI YRA SUGEDĘ"

Lietuvoj iš anksto reklamuojama "Vilnies" redaktoriaus S. Jokubkos ir dr. A. Margerio rengiama brošiura apie "antifašistinį judėjimą Amerikoje." "Tiesa" per kelias skiltis paskelbė kelius tos brošiuros skyrius. Plačiai pasakojama apie į JAV atvykusių vad. buržuazinių nacionalistų tariamą įžuliai vestą kova prieš komunistuojančius Amerikos lietuvius — "pažangiuosius."

Pagal autorius, dar 1949 m. "Vilnis" yra rašiusi, kad "ne visi dypukai, kurie atvyko Amerikon, yra amžinai sugedę." Toliau primenama, kad tie pažangieji vedę "titaniską kovą" prieš "didžiulę sufašistėjusią iš Lietuvos atbėgusių nacionalistų armiją, susiliejusią su senaisiais Amerikos lietuviais atžagareiviais menševikai, klerikalais." Lietuvos skaitytojai tose brošiuros ištraukose "Tiesoje" dar galėjo patirti, kad "vargu, ar Amerikoje rasime bent vieną miesta, kur lietuviški hitlerininkai nebutų piketavę ar darę obstrukcijų pažangių lietuvių susirinkimuose."

Tuo budu skaitytojai galėjo įsitikinti: toji pabėgėlių armija tikrai stipri bei veikli, jei ji sugeba įvairiuose miestuose trukdyti "titaniškai" besireiškiančių lietuvių komunistų ar jiems simpatizuojančių veiklą.

Kenosha, Wis.

Wisconsin lietuviai rengiasi prie didelių iškilmių

ALT Kenosha ir Racine skyriai ir Bendruomenės apylinkė sudarė bendrą komitetą, kuris liepos 19 d. ruošia Lietuvių Dieną. Tuo bus paminėt air pavergtų tautų savaitė.

Programoj dalyvauja žymųs Amerikos lietuvių veikėjas Antanas Rudis iš Chicagos, Wisconsino gubernatorius John Reinolds, Kenosha mayoras E. Hammond, Racine mayoras Wm. Beyer.

Meninę programą išpildys 4 lietuvių šokikų grupės iš Chicagos, Johnsons Wax Co. benas iš Racine. Čia pažymėjau tik svarbesnius dalykus. Suprantama, kad programa bus platesnė.

Kenosha ir Racine spauda ir radijo stotys mielai sutiko ateiti lietuviams į pagalbą. Taip pat Milwaukee televizijos stotis.

Vieta didelė ir graži Minkowskio parke, prie plento Nr. 32, tarpe Kenosha ir Racine.

Kviečiame visus lietuvius, iš arti ir toli, atsilankyti į šią Wisconsino lietuvių šventę.

J. Kasputis

SOVIETAI VĖL ŠAUDO

— Antroj gegužės mėn. pusėj Sov. Sąjungoje buvo nuteisti sušaudyt šeši piliečiai. Jie buvo kaltinami įvykdę "nusikaltimus ukio srity." Du iš jų buvo kyšininkais, kiti vogę didesnius vyno ir degtinės kiekius.

KVIEČIAM Į GEGUŽINĘ

Dešimtoji Apskritis ruošia

POBUVĮ-GEGUŽINĘ

LIEPOS - JULY 12 D., SEKMADIENĮ, 1 VAL. POPIET,

Sadalskio Ukyje, prie Union Grove, Wisconsin

Važiuoti į vakarus Highway II ir netoli Union Grove sukti į 69 drive, tai yra į p ietus ir maždaug už pusės mylios vakarų pusėje yra gražus Sadalskio ukis.

Maloniai yra kviečiami si Racino, Kenosha, Waukegano, S. Milwaukee, Milwaukee ir kitų vietovių lietuviai atsilankyti į šią gegužinę. Bus mandagus patarnavimas ir vaišių visiems pilnai užteks.

APSKRITIES VALDYBA

LIETUVIŲ RADIJO VALANDOS

LITHUANIAN RADIO HOURS

Klausykitės lietuvių radijo valandas, girdėsite įdomias programas ir naudingų žinių apie SLA.

BOSTON, MASS. Liet. Radio Valanda. Ved. Stepas ir Valentina Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Stotis WLYN, sekm. 1 iki 1:30 v.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas., ved. Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Stotis WKOX, sekmad. 8 iki 9 val. ryto.

CHICAGO, ILL. Radio Valanda Sophie Barcus. Stotis WOPA, kas rytą 10 iki 11 val. Šeštad. 10:30, sekmad 8:30 iki 9:30 val. ryto. 7159 S. Maplewod Ave.

CHICAGO, ILL. "Margutis". Ved. L. Vanagaitienė, 6755 S. Western Ave., stotis WYAQ. kasdien 8:30 iki 9:30 val. vak.

CLEVELAND, O. Ved. J. Stempužis, 506 E. 118th St. Stotis WDOK. Penktad. vak. nuo 7 iki 7:30.

DETROIT, MICH. "Lithuanian Voice", stotis WQRS. Sekmad. 8:30 iki 9 val. ryto. Dir. J. Kriščiunas.

HARTFORD, CONN. "Tėvynės Garsai". Ved. A. Dragunavičius, 273 Victoria Rd., Hartford, Conn. Stotis WBMI-FM sekm. nuo 10 iki 11 val. ryte.

LOS ANGELES, CAL., ved. Br. Gediminas, 4023 W. 60th St., Los Angeles 43, Calif. Stotis KBLA, šeštad. nuo 9 iki 9:30 val. ryto.

NEW YORK - N. J. "Lietuvos Atsiminimai. Ved. J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Stotis WEVD. Šeštad. nuo 5 iki 6 val. vakaro.

PITTSBURGH, PA. Ved. P. ir G. Dargiai., 2040 Spring Hill Rd., Pittsburgh, Pa. Stotis WPIT. Sekmad. 12:30 iki 1 val. po pietų.

"RAPORTAI IR DARBAI"

Prieš kiekvieną seimą Susivienijimo centras išleidžia organizacijos darbų ir veiklos apžvalgą atskira knyga. Šiam 53 seimui skirta knyga "RAPORTAI IR DARBAI" taip pat jau pasirodė. Aštuoniasdešimt septynių puslapių knygoje yra seimo delegatų sąrašas pagal kuopas, posėdžių tvarka ir programa, įnešimai seimui, Pildomosios Tarybos narių, "Tėvynės" redaktoriaus ir visų pastoviųjų komisijų raportai,kurie ir sudaro didžiausią knygos dalį.

Esantieji raportai apžvelgia atliktus darbus nuo praėjusio iki šio seimo. Pateiktos žinios ir skaičiai duoda Susivienijimo stovio ir veikimo pilną vaizdą, todėl knyga yra įdomi visiems organizacijos veikėjams ir tiems, kurie įdomaujasi Amerikos lietuvių didžiausia organizacija ir jos darbais.

"Raportų ir Darbų" knyga yra skiriama delegatams, pastoviųjų komisijų nariams ir kitiems seimo dalyviams. Jos yra atspausdinta nedidelis kiekis ir plačiau negalės buti paskleista. Tačiau nariai, kurie norės su knyga nuodugniau susipažinti, galės ją gauti pas savo kuopos delegatus.

Knyga delegatams jau išsiuntinėta. Seime ji nebus dalinama, todėl delegatai prašomi ją atsivežti su savim. Ji padės delegatams daugiau įsigilinti ir geriau sekti seimo darbus.

A. Sd.

Waterbury, Conn.

SLA 4-tos apskrities tradicinė gegužinė įvyks rugpiučio 2 d., sekmadienį, Belleview Grove Park, prie Waterbury.

Šią metinę pramogą rengia SLA 328 jaunuolių kuopa iš New Haven. Svečiai bus gerai priimti. Parupinta įvairių užkandžių. Populiarus orkestras gros šokiams. Tos kuopos jaunuoliai išpildys šokių programą.

Iš anksto rengėjai kviečia visus atsilankyti.

Juozas Marčiulionis

Wilkes-Barre, Pa.

Susirgo V. Kamarauskas

Praėjusią savaitę susirgo Viktoras Kamarauskas, žinomas SLA veikėjas ir Seimui Ruošti Komisijos narys. Sveikatai pataisyti jis buvo priverstas atsigulti ligoninėje.

Linkime V. Kamarauskui greitai pasveikti ir grįžti į namus prie kasdieninio ir organizacinio darbo, kuriam jis skiria nemaža laiko ir jėgų.

PILIETYBĖS NEPRARANDAMUMAS

AUKŠČIAUSIOJO TEISMO NUTARIMU, NATURALIZUOTI JAV PILIEČIAI, GYVENDAMI UŽSIENY, NEPRARANDA PILIETYBĖS

1964 m. gegužės 18 d. JAV Aukščiausias Teismas, penkiais prieš tris balsus nubalsavo, kad yra ne pagal konstituciją, kai Imigracijos ir Tautybės Aktu naturalizuotiems piliečiams yra atimamos pilietybės teisės, jeigu jie grįžta į savo gimtinius kraštus trims metams.

Teisėjas Wm. C. Douglas, kuris surašė daugumos nutarimą, pasakė, kad šis įstatymas naturalizuotus amerikiečius nustumia į "antros klasės pilietybės" poziciją, vietoj duodant jiems tą patį statusą, kaip ir Amerikoje gimusiems amerikiečiams, kaip kad Konstitucija reikalauja.

Šio nutarimo išdavos ir paliestų žmonių skaičius dabar negali buti aiškiai nustatytas. Tačiau "New York Times" pranešė, kad apie 40 tukstančių asmenų prarado JAV pilietybę dėl trijų metų taisyklės, o per paskutinius metus apie 1,000 naturalizuotų amerikiečių prarado savo pilietybę.

Vienintelis skirtumas pagal Konstituciją tarp Amerikoje gimusio ir naturalizuoto amerikiečio, teisėjas Douglas nurodė, yra tas, kad tik šiame krašte gimęs gali buti išrinktas prezidentu.

Visi naturalizavęsi asmenys, kurie prarado savo pilietybę dėl trijų metų taisyklės, gali vėl ją atgauti parašydami prašymus pasams gauti Amerikos konsulatams užsieny. Oficialys asmenys pranėša, kad tokių asmenų daugума gyvena Italijoj ir Vokietijoj.

Iškilo klausimas, ar Aukščiausio Teismo sprendimas, kuris specifiniai liečia trijų metų gyvenimą užsieny naturalizuoto piliečio gimtinėje neišjudins Imigracijos ir Naturalizacijos Akto ekspatrijacijos įstatymo. Šis įstatymas atšaukia pilietybę iš naturalizuotų piliečių, kurie pasilieka gyventi už JAV ribų 5 metus.

Teisėjas Douglas daugumos sprendime pasakė, kad "gyvenimas užsieny, ar pilietis yra naturalizavęsis ar čia gimęs, nėra įrodymu lojalumo trukumo ir jokia prasme nerodo laisvanoriško pilietybės ir priklausomumo atsisakymo... Jis gali buti butinas dėl šeimos ,biznio ar kitų legalių priežasčių..."

Mrs. Angelika L. Schneider su pasisekimu kovojo prieš įstatymą, pagal kurį naturalizavęsi piliečiai, gyveną savo gimtuose kraštuose, tris metus ar daugiau, automatiškai yra ekspatrijuoti.

Ji, gimusi Vokietijoj, buvo atvežta į JAV 5 m. amžiaus. Ji lankė New Yorko viešas mokyklas ir baigė Smith College 1954 m. 1956 m. ji ištekėjo už jauno vokiečio advokato, studijavuio šiame krašte, ir išsikėlė į Vokietiją su juo.

Po trijų metų ji gavo pranešimą, kad prarado savo Amerikos pilietybę. Nors ji galėjo pasidaryti Vokietijos piliete, tačiau ji nutarė kovoti ir vėl pasidaryti amerikiete.

ARTHUR CONTE NEMAŽAI SAVO KNYGOJ RAŠO APIE PABALTIJO KRAŠTUS

Arthur Conte, "Jalta ou partage du monde" (Jalta arba pasaulio padalinimas), leidykla Robert Laffont, Paris, 1964. Šios knygos autorius A. Conte, rašytojas, buv. socialistų ministeris Prancuzijoje, buvęs vak. Europos Unijos prezidentas ir buvęs neatstovaujamų tautų Komisijos narys Europos Taryboje. Jis knygoje aprašo pačios žiauriausios politinės konferencijos eigą, kurioje dalyvavo JAV, Anglija ir Sov. Sąjunga, bet nedalyvavo prancuzai. Toje Jaltos konferencijoj Stalino Vakarų partneriai, Rooseveltas ir Churchillis, pagal Arth. Conte, pasirodė nepaprastai naivūs ir turėję visiškai klaidingas pažiuras į komunizmo raidą. Tuo budu po nacių okupacijos sekė daugiau kaip 100 milionų europiečių sovietų įvykdytas pavergimas.

Kai ir šiuo metu pasaulio politikoje stebimi naivumo bei iliuzijų reiškiniai, tai A. Conte knyga pasirodė ypatingai tinkamu metu. Ji pasauliui primins, kad žmonija turi daž nai mokėti perdidelę kainą. Čia autorius turi galvoje kai kuriu vakariečių politikų iliuzijas ir jų vedamą tarptautinę politiką.

Knygoj apie Pabaltijo kraštų likimą rašoma eilėje vietų. Pusl. 144 "Pabaltijo valstybės išnyko", be kelių netikslumų (pvz., kad Vilniuje buvęs sušaudytas Kauno mayoras dr. Garmus, daugybė žurnalistų, diplomatų), pateikiama ir teisingų faktų. Budinga Stalino nuomonė apie Pabaltijo kraštus pareikšta 1943 m. Teherano konferencijoje. Jis dar nežinojęs, ar tuos kraštus reikia sulieti į vieną valstybę. Stalinas kalbėjo:

"Atsižvelgiant į svarbią strateginę padėtį ir ekonominę buklę, jos turi likti artimame kontakte su sovietais, bet

LIEPOS 4-JI ATŽYMI DAUGELĮ ISTORINIŲ ĮVYKIŲ

Likimas parinko Liepos 4 Dieną, kaip datą daugelio istorinių įvykių, liečiančių Jungtines Amerikos Valstybes. Pats reikšmingiausias įvykis, žinoma, buvo karštą ir drėgną 1776 m. liepos 4 d. Philadelphijoj, kai Kontinentalinis Kongresas priėmė dokumentą, pradėtą sekančiais žodžiais: "Kai žmogiškų įvykių eigoje..."

Liepos Ketvirtoji taip pat yra prisimintina kelių prezidentų karjerose. 50 metų po Nepriklausomybės Deklaracijos du prezidentai mirė Thomas Jefferson, pagrindinis Deklaracijos autorius, ir John Adams, šio dokumento autorius bendrininkas.

Kitas buvęs prezidentas, James Monroe, mirė praėjus penkiems metams, 1831 m. liepos 4 d. Monroe, kilęs kaip ir Jeffersonas iš Virginijos, studijavo teisę Jefferson Char lottesville kabinete.

30-tas JAV prezidentas Calvin Coolidge, liepos 4 d. šventė savo gimtadienį. Coolidge buvo gimęs 1872 m., Vermont valstijoje.

Liepos 4 d. reiškė skaudų momentą vieno vyro gyvenime, kuris buvo pirmuoju JAV prezidentu. 1754 liepos 4 d. 22 metų amžiaus Jurgis Washingtonas po sunkios kovos turėjo atiduoti prancuzams ir indėnams Necessity Port, netoli Uniontown, Pa. Necessity Fort kautynės pradėjo prancuzų ir indėnų karą.

Konfederatai partizanai neturėjo didelės priežasties švęsti liepos 4 d. (Vicksburg, Mississippi). Tą dieną Unijos karinės jėgos, po ilgų mėginimų, paėmė miestą, nuleido konfederatų vėliavą nuo Warren apylinkės teismo rumų ir iškėlė Amerikos vėliavą.

1848 m. Nepriklausomybės Dieną tautos sostinėj buvo padėtas kertinis akmuo Washing tono paminklui statyti. 1826 m. liepos 4 d. gimė Stephen Foster, kurio Amerikos tautinės dainos yra šiandien labai populiarios. Tai buvo ta pati diena, kai Jefferson ir Adams mirė.

Pirma užregistruota Nepriklausomybės Deklarac. šventė buvo ne liepos 4 d., bet 1776 m. liepos 8 d., pirmadienį po deklaracijos priėmimo. Tą dieną philadelphiečiai dalyvavo masiniame susirinkime Valstybės Namų aikštėje, dabartinėj Nepriklausomybės aikštėje, ir išklausė John Nixono deklaracijos perskaitymo. Ta proga patrankos gaudė, varpai skambėjo ir karių batalijonai paradavo.

Formalesnis šventimas vyko Philadelphijoj 1777 m. liepos 4 d. per pirmąsias Nepriklausomybės metines. Šventė buvo paruošta tik per dvi dienas. Ji buvo labai entuziastiškai atšvęsta. Karo laivai Lelamare upėje buvo pasipuošę vėliavomis. Pirmą valandą laivų įgulai buvo įsakyta užimti postus ant stiebų ir burių.

Šie pirmieji šventimai nustatė vėlesnių švenčių minėjimo budą ir Nepriklausomybės Diena dabar yra legali šventė visose 50 valstybėse ir District of Columbia, tai pat ir visose teritorijose bei priklausančiose vietovėse.

A.C.N.S.

NAUJASIS IMIGRACIJOS ĮSTATYMAS LIETUVAI BUS PALANKESNIS

ĮSTATYMO PROJEKTAS PRADEDA JUDĖTI

Birželio 11 d. JAV Kongresas pradėjo apklausinėjimus dėl naujo įstatymo imigracijos reikalu (H.R. 7700 ir S. 1932). Pirmiausiai priimami žodiniai pareiškimai iš Kongreso narių, valdžios žmonių, vėliau organizacijų atstovų ir pavienių asmenų.

NCWC - CRS reikalų vedėjas vysk. Swanstrom birželio 11 d. buvo susikvietęs 25 tautybių atstovus specialiam pasitarimui, kuriame buvo sutarta organizuoti ir individualiai prašyti, kad Kongresas naują įstatymą dar šią vasarą priimtų. Pasitarime dalyvavo ir Balfo reikalų vedėjas, kuris buvo įtikintas, kad naujas įstatymas lietuviams taip pat bus naudingas.

Senasis kvotų įstatymas

Pagal 1920 m. gyventojų surašymo duomenis, buvo nustatyta imigracinės kvotos. kiek iš kurio krašto žmonių gali kasmet atvykti į JAV. Jų bendras skaičius nustatytas 157,000 metams. Pirmumas suteikiamas specialistams, JAV piliečių artimiems giminėms. Lietuvoje gimusių galėjo atvykti per metus 384.

Šis įstatymas nebuvo tobulas, ypač nevykusiai nustatytos kvotos, pvz. Anglija turėjo 65,361 vietų, o per metus neišnaudodavo apie 40% savo kvotos, kai beveik to pat dydžio Italija ar Lenkija turėjo tik 6,000 kvotos numerių, tų šalių žmonės laukė eilės mettų metus. Nepriklausomybės laikais lietuviai taip pat buvo priversti laukti kelis metus kvotos numerio. Dabar Lietuvos kvota yra visai atvira, nes okupantai neleidžia iš Lietuvos laisvai emigruoti į JAV, o iš kitų pasaulio kraštų lietuvių neatsiranda 384 kiekvienais metais. Neišnaudota Lietuvos kvota pranyksta.

Naujo įstatymo projektas

Senasis kvotų įstatymas buvo labai nepalankus Europos pietų kraštams, kaip Italija, Ispanija, Graikija. Jis netikslus demokratiniais ar rasiniais atžvilgiais, nes iš norinčio vykti į JAV pirmiausiai buvo klausiama: kur esi gimęs. Jei gimęs Anglijoj, važiuok tuoj, jei Graikijoj — lauk eilės dešimt, penkiolika metų.

Pagal naują įstatymą, nebebus klausiama, kur esi gimęs, bet kiek tu busi naudingas Amerikoje. Tačiau kiekvienam kraštui bus palikta bent 200 rezervuotų vietų ir nebus leidžiama nei vienam kraštui turėti daugiau kaip 1.600 vietų. Taigi, naujas projektas gal nepatiks britams, vokiečiams, bet tų kraštų vyriausybės ir nenori savo gerų žmonių į JAV išleisti.

Naujas įstatymo projektas padidina įvažiuojančių į JAV skaičių, palieka artimos giminystės ir specialistų privilegijas bei pasirupina benamiais, tremtiniais ir persekiojamais, kuriems įsileisti kartas nuo karto buvo reikalingi specialųs įstatymai. JAV valdžios žmonės visad užtikrindavo Balfą, kad duos įvažiavimo vizą be jokių kvotų lietuviams, buvuseims ar esantiems Sibire. Balfas turi įleidimo dokumentus lietuviui net iš Kubos, deja, komunistai tokį išvažiavimą labai trukdo.

Kaip pagreitint naujo įstatymo priėmimą

Vysk. Swanstrom konferencija pilnai įtikino rašantįjį, kad naujas projektas butų labai naudingas ir Lietuvai, kai ji bus laisva, o dabar neužimtas lietuvių vietas butų galima panaudoti kitur, ne Lietuvoj gimusiems. Minėtoji konferencija sutarė paraginti savo tautines grupes ar organizacijų narius, kad apipiltų laiškais ir telegramomis kongreso narius ir JAV prezidentą. Telegramos prezidentui ar senatoriui tekainuoja 85c. Jose reikėtų tik pažymėti naujo įstatymo projekto numerį. Kongresmanui — H.R. 7700, o senatoriui — S. 1932. JAV prezidentui galima abu numerius žymėti.

Telegramos pavyzdžiai, — "Respectfully request your personal forceful intervention enactment into law HR 7700-S 1932.

Kai Lietuva bus laisva

Senoji kvotų sistema nebus naudinga laisvai Lietuvai, nes 384 vietų tikrai nepakaks metams. Naujas įstatymas tokiu atveju bus lankstus ir iš Lietuvos į JAV galės atvykti žymiai daugiau. Dabar atliekama tuščia Lietuvos kvota galės buti panaudota kitų kraštų eilės laukiantiems.

Naujas įstatymas dar tebėra diskusijų formoje, o galutinė redakcija nėra nustatyta, tačiau jį palaiko labai daug senatorių, kongresmanų ir pats JAV prezidentas bei šimtai JAV organizacijų. Jis įsigalios tik per 5 metus, kasmet 20% kvotų suvedant į bendrą krepšį, iš kurio jos bus dalinamos laukiantiems vizų.

Kun. L. Jankus

LIETUVOJE MIRĖ REŽIS. JUOZAS GRYBAUSKAS

Birž. 17 d. Lietuvoje mirė operos ir baleto teatro režisierius Juozas Grybauskas. Jis sirgo vėžiu. Grybauskas buvo gimęs 1906 m. Kelmėje. 1925 m. baigė "Aušros" gimnaziją Kaune ir mokėsi universitete.

- DAINORĖLIS -

PRAŠOM, PRAŠOM

Prašom, prašom paklausyti,
Ką mes turim pasakyti,
Arba giesmę pagiedoti,
Ar dainelę padainuoti.

Gražus yra miško budas,
Visi groja savo dudas.
Dobile, dobile, dobile žaliasis.

Tetervinas užia, mala,
Genys stuobry gužtą kala,
O bitelė, ta pilkoji,
Apie gėles tik ulioja.

Gražus yra miško budas,
Visi groja savo dudas.
Dobile, dobile, dobile žaliasis.

Ten, netoli, prie upelio,
Siaudžia graudžia su rageliu,
Piemenėlis karves gano
Ir ko jis neprasimano!

Gražus yra miško budas,
Visi groja savo dudas.
Dobile, dobile, dobile žaliasis.

KUN. ALEKNA

NUEISIU

Nueisiu, nueisiu,
Žaliojon girelėn, nueisiu.

Pakirsiu, pakirsiu,
Aukštąjį klevelį, pakirsiu.

Parnešiu, parnešiu,
Senajam tėveliui, parnešiu.

Dirbdinsiu, dirbdinsiu,
Margąją lovelę, dirbdinsiu.

Migdinsiu, migdinsiu,
Jaunąją mergelę, migdinsiu.

VINGIUOTAS GYVENIMO KELIAS

PRANAS NARVYDAS

(Pabaiga)

Prasidėjo pasikalbėjimas. Mariukė pasakojo apie savo gyvenimą, tarnybą.

— Na, mergaite, eikim pas mus. Čia netoli. Supažindinsiu su Tadu. Beabejo, jiedu su mano vyru "čekerius" tebestumdo, — tarė Lideikienė.

Moterys parsivedė Mariukę, kur jos gyveno. Rado Liaudanską ir Tadą pačiame įkaitime.

— Na, gana judu, "čempijonai", ir galą gausite bestumdydami ritulėlius, — tarė Liaudanskienė. — Štai čia viešnia.

Supažindino Mariukę su savo vyru ir Tadu. Pietaujant Tadas iš akių nepaleidžia Mariukės, o toji irgi į jį dažnai pažiuri. Po pietų irgi Tadas su Mariuke tik į vienas kitą žiuri ir viena kitam — Mery, toji vėl, Tedy!... Toks jų merginimasis, matyt, įsipyko šeimininkei, kad ji ir sako:

— Na, ko judu, kaip katės vienas prieš kitą su savo: Mery, Tedy! Tadai, buk vyras, išsivesk Mariukę į parką, paskui palydėk į namus.

Liaudanskienės patvarkymas pralaužė ledus. Jaunieji išėjo. Jiedu nuo šio laiko vis dažniau susitikdavo ir budavo dažnesni Liaudanskų svečiai. Be abejo, Liaudanskienei padedant, pagaliau nutarė vestis.

Iš laikraščių Tadas susirado, kad prie didelio namo reikia prižiurėtojo. Turi buti vedęs. Duodama kambariai ir dar šimtinė pinigais mėnesiui.

Po vedybų jaunoji pora persikelia ten gyventi. Darbo buvo daug. Reikėjo pečius kurinti, kad žiemą namą apšildyti, o vasarą — kad butų šilto vandens. Keltis reikėjo anksti. Kokia 20 statinių pelenų reikėjo išnešti. Laiptus nuplaudavo Mariukė. Taip jiedu ir gyveno, iki susilaukė kudikio.

Mariukė buvo taupi ir per metus jiedu susidėjo per dvylika šimtų. Tadas pasijuto esąs labai turtngas ir pradėjo svajoti apie nuosavą namą. Miestas plėtėsi ir augo. Kur prie miesto buvo suskurdę farmeriai, dabar jau agentai jiems siulė neblogus pinigus už jų žemes.

Statybininkų bendrovės dabar čia samdė matininkus,— matavo, žiurėjo ir ištiesė gatves, susmulkino žemes į mažus rėžius, lotais vadinamus. Tuos 20 x 100 lotus pardavinėjo norintiems savo namą turėti naujakuriams.

Tadas su Mariuke irgi nusipirko du lotus. Bendrovės išgudrėjo, po vieną neparduodavo. Tadas dabar žemės savininkas, pradėjo rupintis namo statyba. Keldavosi jis anksti, ir savo ruošą atlikęs, eidavo gan atstokai iki savo lotų. Ten nuėjęs, iš aplink tuščių vietų rinkdavo akmenis ir nešdavo prie savo žemės. Tai medžiaga pamatams, kaip jis sakydavo.

Pavasarį ar vasarą ta kelionė nebuvo bloga, — beveik buvo malonu žygiuoti per parką ir krumynus. Viskas žaliavo ir paukšteliai čiulbėjo. Bet rudenį tas malonumas dingdavo, nes tai buvo jau drėgna ir tamsu. Bet Tadas taip buvo įsikinkęs į akmenų rinkimo darbą, kad nepaisydavo nei tamsių rytų ar vakarų. Jis nusinešdavo liktarnę ir prie jos dirbo. Tolimesni gyventojai kartais pamanydavo, kad tai yra "vaikščiojančios švieselės" ir kartą net ėjo persitikrinti ir atrado tik Tadą bedirbant.

Didelių ir mažų akmenų Tadas buvo prisivilkęs gana daug ir jau atrodė, kad namą tik imk ir statyk. Bet namą pastatyti, pasirodė, ne taip lengva, kaip Tadas buvo manęs. Reikėjo paskolos gauti. Atsirado skolų ir rupesčių.

Tadas su Mariute jau persikėlė gyventi į savo namus. Gražu. Mažai kur apgyventa. Daug švaraus oro. Ypač budavo malonu pavasario laiku, kai viskas sužaliuodavo. Tadui tekdavo eiti apie pusvalandį į darbą, prie naujoje miesto dalyje statomų namų.

Grįždamas iš darbo, gatvių kryžkelyje dažnai rasdavo italą su vežimėliu ir krosnele, bekepant kaštanus, kuriuos, supiltus į maišelius, pardavinėdavo. Kartais ir Tadas jų nusipirkdavo. Jis pastebėjo pakeliui kaštano medį, kur tiek daug kaštanų. Kaip žinom, Tadas visą gyvenimą vis ką nors užsimanydavo, nors daugeliu atveju tie jo sumanymai niekais nueidavo.

Šį kartą irgi sumanė sutaupyti pinigo. — Kam, girdi, jis pirks kaštanus iš italo, kad jis gali jų čia pat prisiskinti! Grįždamas šeštadienio popietį iš darbo, pasisuko kiek iš kelio ir pradėjo kopti į medį. Įlipęs ir ant gan drutos šakos atsisėdęs, pradėjo kaštanus skinti ir į kišenius kišti. Džiaugėsi savo gudriu sumanymu. Nepagalvojo, ar tie kaštanai tos pat rušies, kuriuos italas pardavinėjo.

Prisikišo pilnus kišenius, užantį ir kitur, — o čia jie lyg tyčiojasi. Jau rengėsi iš medžio leistis žemyn, kai pamatė vieną šaką pilną kaštanų. Pagundai nebeišsilaikė. Apačioje tos šakos buvo sausa šaka, ant kurios Tadas nutupė, kad butų patogiau. O apačioje iš žemės išlindus, lyg alkunė, kyšojo šaknis. Pirmuosius prisiekiamus nuskynus, dar ant galo šakos kabojo graži kekė. Tą kekę nuskinti pašliaužė toliau sausąja šaka. Ir šaka Tado svorio nebeišlaikė...

Kiek ilgai, žemėje po tuo kaštanu Tadas gulėjo, niekas nežinojo. Praplėtė akis, buvo sutemę. Viršuje dangus toks žvaigždėtas ir tos žvaigždės atrodė, lyg žvakutės netoli. Matę, kaip kitos žvaigždės leisdamosi nusidriekdavo lyg šluotos uodega. Smagu. Pagaliau ėmė galvoti, kur dabar esąs. Atsiminė, — buvo įlipęs kaštanų skinti, bet kaip čia atsirado, — nieko. Griebėsi už kaštanų, tie pupsojo pilni kaštanų, aplink irgi jų buvo daug prikritusių.

Bandė keltis ar sėstis. Negali nei pajudėti. Dabar jau rimtai susirupino. Šiaip taip apsivertė ant pilvo ir pradėjo rankomis įsikabindamas, slinkti prie kelio. Po ilgų pastangų, prišliaudė. Bandė automobiliais pravažiuojančių atkreipti dėmesį. Išrėkti irgi negali, balsas lyg butų kuo nors užrištas, važiuojantys lyg niekur nieko. Praėjo pora valandų besikamuojant, kaip rankų mosikavimu pavyko vieno pravažiuojančio atkreipti dėmesį. Šis sustojo ir šiaip taip išklausęs Tado paaiškinimus, įsitempė jį automobilį ir nuvežė į artimiausią ligoninę.

Rytojaus dieną atvyko Mariukė. Daktaras sakė, kad tik biskutį truko iki nugarkaulio lužimo ir, štai, ji savo Tado neturėtų. Praėjo keletas savaičių iki Tadas grįžo namo ir po kelių savaičių pradėjo dirbti. Kas atsitiko su kaštanais, niekas nei neklausinėjo.

Gyveno savo naujame name. Viršutiniam aukšte turi gyventoją. Rodos, galėtų ramiai gyventi, o jis vis nesiliauja šį bei tą dirbti ir iš apylinkės akmenis rankioti ir nešti į savo kiemą. Mariukė jį perspėja, kad tai bereikalingas darbas, bet jis moka atsikalbinėti.

Vieną sekmadienį pamatė, kaip netoliese žmogelis, pasistatęs namuką, stengėsi statyti stogui gegnes. Tadas neiškentė. Jam rodėsi tas žmogutis ne taip stato, kaip turėtų buti. Nuėjęs pradėjo aiškinti ir galiau pats norėdamas dar ir savo jėgą parodyti, užlipo ant oželių padėtos lentos ir ėmė viena ranka gegnes traukti į viršų ir remti. Besistengdamas parodyti savo sumanumą ir jėgą paslydo, Tadas krito, o lentgalis jam ant galvos.

Tadas junta, kad kažkas jį kalbina. Girdi Mariukė balsą. Išlėto pradėjo akyse švisti ir pasijuto lovoje begulįs. Daktaras sako, kad po kelių savaičių bus sveikas. Ilgai Tadas nešiojo kiaušinio, dydžio guzą. Tada, budamas tvirto sudėjimo, pasitaisė ir dar ilgai gyveno.

Namą turėjo palikti. Mat, gatves ir kanalizaciją vedant buvo uždėti dideli mokesčiai, o čia dar skolos ir daug nedarbo dienų iš tų buvusių visokių nuotykių. Taip jo gyvenimas ir vingiavosi.

Sunų bandė mokyti lietuviškai, bet tam nepritarė Mariukė. Ji vis manė, kad lietuviškai primiršusi ir su Tadu ir vaiku kalbėdavo tik angliškai. Sunus užaugo, bet lietuviškai nemokėjo. Iš pradžių dar sakydavosi, kad lietuvis esąs, o vėliau ir tai užmiršo, ypač kai vedė kitatautę.

Žvėreliai, Kurie Statosi Trobeles ir Užtvankas

UPINIS BEBRAS (BEAVER)

Bebras — stambus, 10 - 15 sv. sveriąs graužikas, iš pirmo žvilgsnio primenąs didžiulę vandeninę žiurkę, puikiai prisitaikęs gyventi vandenyje. Jo tankiais blizgančiais plaukais ir minkštu neperšlampamu povilniu apaugęs kunas yra iki 90 ch ilgio, o suplota, kultuvės pavidalo, apdengta panašiomis į žuvies žvynus raginėmis plokštelėmis uodega yra taip pat apie 30 cm ilgio. Bebro kojos trumpos. Priekinės daug mažesnės už užpakalines, kurių visi penki pirštai sujungti plačia, panašia į žąsies kojų, plėve.

Bebrai mėgsta gyventi ramiose miškų upėse ar ežeruose, kurių krantai apaugę kark lais, žilvyčiais bei gluosniais, drebulėmis, beržais ir kitokiais minkštais, greit augančiais, medžiais.

Mat, didesnę metų dalį jie minta šių medžių augliais ar žieve. Tačiau vasarą bebrai ėda įvairias pievose bei pakrantėse augančias žoles. Kad pasiektų šakų žievę, jie nugraužia ir nuleidžia įvairaus storumo medžius, kartais net iki 1 m skersmens, o iš karto savo aštriais, nelyginant du kaltai, priekiniais dantimis gali nukirsti 3-6 cm storio šakutę.

Intensyviausiai bebrai graužia medžius rudenį — spalio, lapkričio mėn., kai, jausdami artėjančią žiemą, ruošia sau maisto atsargas. Tuomet prie savo gyvenviečių jie prisineša iki 20 m³ mėgstamų medžių šakų ir pamerkia jas vandeny, kad šaltomis žiemos dienomis, neišlįsdami į paviršių, galėtų maitintis tinkamu maistu po ledu.

Bebrai gyvena poromis, o vėliau didesnėmis šeimomis ir net kolonijomis, kurias sudaro kelios šeimos. Kadangi bebrės veda 2-4 jauniklius, o su tėvais gyvena dviejų vadų jaunikliai, tai bebrų vienoje šeimoje galėtų buti nuo 2 iki 10. Tačiau daug jauniklių žuva nuo įvairių plėšrunų, ir todėl vidutiniškai šeimoje esti 4-6 bebrai. Tokios bebrų šeimos, apsigyvenusios tam tikrame pakrantės bare, svetimų bebrų neįsileidžia ir šeimininkauja pačios. Jos aukštesniuose upių krantuose išsirausia urvus, o pelkėtose vietose iš sunaudotų maistui supiaustytų (iki 1 m ilgio) šakų, žolių, dumblo statosi panašias į šienc kupetas trobeles.

Bebrų trobelės kartais gana didelės ir yra iki 2,5 m aukščio bei 12 m pločio (pagrinde). Tokiose trobelėse bei urvuose bebrai iš medžių drožlių pasiruošia minkštą guolį, nuo kurio takas eina į vandenį. Taigi, ir įėjimas į bebro gyvenvietę yra po vandeniu.

Urvus ir trobeles bebrai valo, prižiuri ir ypač rudenį remontuoja. Norėdami sureguliuoti vandens lygį, kad vanduo visuomet paslėptų įėjimus jų urvus, bebrai niedidelėse ramiose upėse stato pylimus, iki 100 m ilgio, arba užtvankas iš apgraužtų šakų, žolių, dumblo ir tuo budu užtvindo didžiulius plotus. Pavyzdžiui, Šiaurės Amerikoje viena bebrų užtvanka yra 652 m ilgio ir 4,3 m aukščio. Jos plotis pagrinde — 7 m, o viršuje — 1,5 m.

Jei bebrams tinkamų maistui medžių nėra, tai jie kasa iki 200 m ilgio, 50 cm pločio ir 70 cm gylio kanalus šakom atplukdyti. Lietuvoje tokių ilgų kanalų nėra.

Apskritai, bebrai gana įdomus gyvunai. Savo nustabia veikla — graužiniais, kanalais ir užtvankų bei trobelių statybomis — stebina kiekvieną. Jie dėl to vadinami gyvunų pasaulio inžinieriais. O kai kurios Amerikos indėnų gentys bebrus laikydavo net jų dievo Manitu padėjėjais.

Tačiau bebras vertinamas ne tik dėl savo nuostabios veiklos. Jis turi didelę reikšmę ir pramonei: teikia puikius ,patvarius šviesiai rusvus, rudos arba juodos spalvos brangius kailius, iš kurių siuvamos apykaklės, kepurės ir kailiniai. Be to, bebrų vilna naudojama įvairiems mezginiams megzti ir aukščiausios rušies fetrinėms skrybelėms gaminti, o žąsies skonio bebriena jau nuo seno pripažinta tinkama maistui.

Bebrų užpakalinių liaukų išskyros — sruogliai (castoreum), senovėje turėję nemažą reikšmę, gydant įvairias ligas, dabar vartojami perfumerijos pramonėje, kaip aromatą palaikanti medžiaga.

Lietuvoje senovėje plačiai gyvenęs vos ne visiškai buvo išnykę. Dabar jau vėl čia bebru padaugėjo, jų priskaitoma per 1,000.

A. Palionienė

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

ATSTOVAVO SUSIVIENIJIMĄ

Susivienijimą Amerikos Lietuvių Kongrese, Washingtone atstovavo SLA prezidentas P. P. Dargis, kuris kartu yra ir ALT centro valdybos vicepirmininkas. Taip pat daugelis SLA kuopų atsiuntė atstovus.

Sekretorė B. Pivaronienė, kaip Tautos Reikalų komisijos narė, buvo numačiusi taip pat dalyvauti kongrese, tačiau budama užimta pasiruošimu ateinančiam SLA seimui, į Washingtoną nuvykti negalėjo.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Prezidentas Johnson paskelbė pavergtų tautų savaitę, kuri visoje Amerikoje bus pradėta liepos 12 dieną.

Tos savaitės proga Amerikos lietuviai, kaip ir kitų pavergtų tautų nariai, kviečia didesnius susirinkimus, keldami protesto balsą ir reikalaudami laisvės Lietuvai.

DARIAUS IR GIRĖNO MINĖJIMAS

Dariaus ir Girėno skridimo į Lietuvą 31 metų sukakčiai paminėti ruošiamos pagerbimo iškilmės liepos 18 d., šeštadienį, 3 val. popiet, prie Dariaus ir Girėno paminklo, Lituanica Square, Union Ave. ir S. 2nd St., Brooklyn, N. Y.

Programoje invokaciją skaitys kun. dr. St. Valiušaitis, JCD. Kalbas sakys žymųs pareigunai ir visuomenininkai — Lietuvos gen. konsulato atstovas New Yorke Anicetas Simutis, anglų kalba adv. S. Bredes, organizacijų ir jaunimo vienetų pirmininkai tars žodį. Himnus giedos solistė Lionė Jodytė, p ranešimus darys komiteto nariai — Bronė Spudienė, P. Montvila ir Jonas Šaltis.

Nuoširdžiai kviečiame ir kitas patriotines draugijas bei vienetus su vėliavomis, taipgi paskirus asmenis, dalyvauti minėjimo iškilmėse.

Komitetas

NAUJI LEIDINIAI

STEPONAS KAIRYS: — **"Tau, Lietuva."** Išleista Amerikos Socialdemokratų Literaturos Fondo rupesčiu ir Jono Jankausko palikimo lėšomis, So. Boston, Mass, 1964, 480 psl. Knyga apima Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signataro atsiminimus iš 1905-1919 m.

Vertingame dokumentacijos skyriuje įdėti pilni tekstai to meto manifestų, atsišaukimų, programų (psl. 330-452). Redaktoriaus Čepėno sudarytos detališkos geografinių vardų ir pavardžių rodyklės apima taip pat anksčiau išėjusią S. Kairio atsiminimų knygą — "Lietuva Budo."

Knygos pradžioje įdėta dailininko A. Varno tapyto autoriaus portreto spalvota reprodukcija.

DAR NERASTI

Philadelphia, Miss. — Nežiurint stropaus jieškojimo, dar iki šiol nesurasti trys dingę pilietinių teisių lygybės kovotojai, kurie veikė apie porą mėnesių Mississippi valstijoje, atvykę iš New Yorko. Dingusieji du yra balti ir vienas negras.

Prieš savaitę jų automobilis rastas pelkėse sudegintas. Spėjama, kad jie gali buti nužudyti.

JONAS VERBALIS

SLA seimo banketo programoje taip pat dalyvauja jaunas pianistas Jonas Verbalis iš Wilkes-Barre, Pa.

Nors Jonas dar yra 17 metų amžiaus, tačiau jau pasižymi muzikoje. Jis kasmet išpildo dalį programos National Fraternity of Students parengimuose, priklauso jaunuolių muzikantų Symphonette grupei, yra išrinktas vienas iš keturių jaunuolių dalyvauti "Pennsylvania Music Teachers Assoc.", taip pat laimėjo pirmą vietą pianistų varžybose, kurias ruošė Eastern Division National Music Teachers Convetion Baltimorėje.

Be abejo, visiems bus įdomu išgirsti programos dalį, kurią J. Verbalis išpildys seimo bankete, liepos 7 d., Sterling Hotel, Wilkes Barre, Pa.

SEIMO DELEGATŲ PRIĖMIMAS

Pirmąją seimo dieną, posėdžiams pasibaigus, Lietuvių Piliečių Klube, 97 N. Main St., Pittstone, rengiama SLA seimo delegatams vaišės. Vaišėm vadovauja komisija, kurios garbės pirm. yra Adomas Miliauskas, pirm. Algedi W. Tuncavage, nariai — Nellie T. Bayoras, O. Miliauskienė, A. Tunkevičienė, T. Banelis, M. Savadge ir J. Maciena.

Delegatai Pittstoną galės pasiekti busais.

PRIEŠSEIMINIS POSĖDIS

Pildomosios Tarybos priešseiminis posėdis prasideda šeštadienį, Wilkes-Barre, Pa.

Į seimą šią savaitę iš SLA centro išvyksta sekret. B. Pivaronienė ir kuopų delegatai: M. Aušriutė-Williams, S. Sperauskienė, kun. P. Dagys ir J .Petrėnas.

LATVIŲ DIENA

Pasaul. Parodoj New Yorke

Liepos 5 d., 7 val. vak., Pasaulinėje Parodoje, New Yorke, Amerikos latvių sąjunga ruošia dainų ir šokių šventę. Programą atliks latvių chorai ir šokėjų grupės iš Amerikos ir Kanados.

AMERIKA PAKEITĖ SAVO ATSTOVUS P. VIETNAM

WASHINGTON. — Amerikos atstovas H. C. Lodge, Jr., iš Pietų Vietnamo grįžo į Washintgoną. Į jo vietą paskirtas generolas Maxwell D. Taylor su keliais pavaduotojais iš kariuomenės jungtinio štabo.

Gen. Taylor paskyrimas esą reiškia, jog Amerikos vyriausybė yra numačiusi sustiprinti kovas Pietų Vietname prieš raudonuosius partizanus, kuriuos siunčia komunistinė Kinija. Manoma, kad Amerika ruošiasi karinei ofensyvai Pietų Azijoje.

SVETIMOS ĮTAKOS Į AMERIKOS GYVENIMĄ

Amerikos tradicija yra mišinys daugelio tradicijų. Svetimą įtaką galima pajusti daugely Amerikos gyvenimo sričių. Tačiau reikia nurodyti, kad nors šios svetimos įtakos ir yra pastebimos, daugelis praeinančių ir praėjusių metų išvystė tipišką amerikonišką charakterį, nors Amerika ir pradėjo savo vaikystės metus Europoje Europoje ir musų pagrindinė lankysena bei institucijos buvo nukaltos europietiškos galvosenos ir gyvenimo.

Britų įtaka buvo ypač pastebima, nes ji atėjo kolonijų ir šios tautos kurimosi perijodo metu. Amerikos revoliucija buvo išlaisvinimo kova, bet ne socialinė ar politinė revoliucija. Politinės institucijos ir idėjos, kurios pagrinde buvo britų, buvo naujos tautos išlaikytos. Į jas įėjo atstovaujama valdžia, teisė atsispirti tironijai, stiprus individualizmo pabrėžimas ir civilinių laisvių tradicija.

Amerikos įstatymas kilo iš anglų benro įstatymo. Musų įtikėjimas į savininkystės ir sutarčių nepaliečiamumą kilo iš anglų. Nors musų kalba turi aiškų "amerikonišką" charakterį, jos pagrindas yra angliškas. Taip pat britų inspiruotos yra kolegijos, čiešų mokyklų sistema, filantropiškos organizacijos, savanoriškos draugijos ir korporacijos, kurios visos yra žymios Amerikos gyvenime.

Nors britai buvo dominuojąs ir formuojąs Amerikos tradicijos šaltinis, šio krašto kurėjai pasiskolino kulturą iš kitų Europos tautų ir mažesniu mąstu iš likusio pasaulio. Yra žymių, kad kai kur labai įvairus ir sumaišytas paveldėjimas, yra aiškiai matomas. Amerikos architektura, paprastai padiktuota socialinių, dvasinių ir geografinių sąlygų, duoda gerą pavyzdį.

JAV galime rasti viešų ir privačių pastatų su sekančiais elementais: anglų tudorais, gotiškomis formomis, klasiškomis graikų formomis, prancuzų pilių pavidalais, ispanų kiemais ir kitais užsienio stiliais.

Amerikoniški šokiai, kad ir charakteringi savo formoje, yra kilę iš svetimų šaltinių. Musų pats populiariausias tautinis šokis, squore dance, yra pakeista Vakarų Europos šokio versija. Kitas šokis, polka, kilo iš Centralinės Europos, rumbas ir conga iš Lotynų Amerikos. Musų modernųs šokėjai ir choregrafai užakcentuoja savo šokius su etniškais atspalviais. Amerikos muzikoje viena daugiausiai dominuojanti yra jazz. Jo aiškus ritmas, kilęs iš negrų, buvo atgabentas iš Afrikos ir čia išvystytas.

Musų kalba yra kitas migracijos į šį kraštą iš įvairių tautų efekto atspindis. Daugelis musų žodžių ir vietovių pavadinimų yra kilę iš indėnų kalbos ir ne britų kilmės imigrantų kalbų. Tomohawk, squash, chop suey, picayune, kosher, ogulash, sauerkraut, cole-slaw, Mississippi — yra tik keli tokie pavyzdžiai.

Svetimas virimas yra taip pat Amerikos gyvenimo dalis. Yra labai įprasta, kad amerikietė šeimininkė vartoja ir dažnai improvizuoja prancuzų, švedų, lietuvių, italų, vengrų, kiniečių ir daugelio kitų tautų receptus.

Tokie svetimos įtakos į Amerikos gyvenimą pavyzdžiai galėtų buti dar daugiau ištęsti. Musų priėmimas papročių ir gyvenimo budų, atneštų į JAV iš kitų kraštų vyko per ilgą laikotarpį ir šios proceco galo dar vis nematyt.

A.C.N.S

Paieškojimai

LIETUVOS GEN. KONS. PAJIEŠKOMI ASMENYS

Bumbliauskaitė, buvo Tverų val. savivaldybės tarnautoja, gyveno Gomuntlaukio km., Tverų val., Telšių apskr.

Čečeta Petras, kilęs nuo Daugų, Alytaus apskr., ir jo šeima.

Dargytė, buvo Tverų valsč. savaldybės tarnautoja.

Grinevičius Pranas, Andriaus sunus, kilęs iš Gastilonių km., Rumšiškių val.

Jakimavičius Petras, gimęs 1925 m. Biržų apskr., gyvenęs Kaune - Petrašiunuose.

Jankauskas Stasys, Jurgio sunus, gimęs 1924 ar 1925 m., gyvenęs Kaune - Šančiuose.

Katauskas, gyvenęs Laukuvos val., Tauragės apsk., pasitraukė į Vakarus 1944 m.

Klimienė - Urbonavičiutė Tamara (ar Teresė?) ir jos duktė Irena.

Kudulis Stasys, gyvenęs Zorubų km., Tverų val., Telšių apskr.

Liutikas ir žmona, gyvenę Dalgų km., Tverų val., Telšių apskr.

Rimkus, du broliai, 1944 metais buvo Tverų pašto tarnautojai.

Rupšlaukis Stasys ir Bronė, gyvenę Bilionų vienkiemy, Laukuvos val., Tauragės apskr., pasitraukė iš Lietuvos 1944 metais.

Sirutis Stasys, 1944 metais buvo Tverų pašto viršininkas.

Šliapas ir žmona, gyvenę Girvainių km., Laukuvos val., Tauragės apskr. Pasitraukė į Vakarus 1944 meais.

Surblys Pranas, gim. 1905 m. Kentrakalnio km., Žarėnų val., Telšių apskr.

Venclauskas Jonas, Simonas, Juozo sunys, iš Vilčetavos km., Babtų val., Kauno apskr. Atvyko Amerikon 1905 -1909 m. tarpe.

Vievesis Matas, Antano sunus.

Vilienė - Ivoškaitė Petrusė, vyras Vilius Kazys.

Babonienė - Pletninkaitė Ona, gyveno Shenandoah, Pa.

Daubaras Juozas, žmonos vardas Bronė.

Deveikis Boleslovas, Prano sunus, gyveno Buenos Aires, Argentinoje.

Grikst, kilęs iš Klaipėdos krašto, jau seniai atvykęs į Ameriką, gyvenęs New Yorko apylinkėje.

Gudaitis Stasys ir jo sesuo Antanina, Jurgio vaikai.

Jankauskienė - Pletninkaitė Antanina, gyveno Shenandoah, Pa.

Janušonienė - Černauskienė Ieva (buvusi Domkienė), gyveno Mahanoy City, Pa.

Kalčinskas Andrius, kilęs iš Aukškalių vienk., Čekiškės parap., gyveno Brazilijoj, Sao Paulo.

Kimantas Mykolas, Vlado sunus, gimęs 1916 m. Jonušonių km., Babtų val., buvęs Prancuzijoje.

Kvedarienė Marija (Kveder Mary), gyveno 3 Washington Parkway, Bayonne, N. J.

CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA,
41 W. 82nd St.,
New York 24, N. Y.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Birželio 27, 1864

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

MOTIEJUS ALEKSA, 1 kp., Edwardsville, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 13, 1924 m., mirė gegužės 20, 1964 m. Velionio dukteriai, Celia Blose, apdraudos išmokėta $300.00

JONAS RINKEVIČIUS, 5 kp., Plymouth, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 1, 1917 m., mirė gegužės 27, 1964 m. Velionio seserėtei, Nellie Lazevnick, apdraudos išmokėta $493.00

ALBINA BALAŠAUSKAS, 63 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 4, 1924 m.; pridėtiną apdraudą paėmė vasario 1, 1940 m. Velionės vyrui, John Bališauskui, apdraudos išmokėta $800.00

VALERIJA ZULIUS, 64 kp., Baltimore, Md., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 5, 1920 m., mirė gegužės 20, 1964 m. Velionės vyrui, Juozui Zuliui, apdraudos išmokėta $600.00

VLADAS SANDONAVIČIUS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 6, 1929 m., mirė gegužės 31, 1964 m. Velionio žmonai, Kazei Sandonavičienei, apdraudos išmokėta $600.00

Viso $2,793.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $76,117.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Aldona Ruzgis, 35 kp., Wilkes-Barre, Pa. $250.00
Ann M. Bendoraitis, 44 kp., Miami, Fla. 500.00
Francis A. Waitkus, 297 kp., Greenfield, Mass. 250.00
John E. Waitkus, 297 kp., Greenfield, Mass. 250.00

Viso $1,250.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $9,000.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

D. Matulevičienė, 23 kp., Shenandoah, Pa., sirgo 6 sav.	$54.00
J. Pocius, 57 kp., Worcester, Mass., sirgo 1 sav. 1 d.	3.50
V. Zulius, 64 kp., Baltimore, Md., sirgo 11 sav. 6 d.	69.76
J. Ginius, 75 kp., Los Angeles, Calif., sirgo 6 sav.	216.00
F. Prue, 75 kp., Los Angeles, Calif., sirgo 5 sav. 4 d.	68.00
O. Onusaitis, 105 kp., Dayton, Ohio, sirgo 10 sav. 1 d.	31.00
J. Mikulinas, 109 kp., Chicago, Ill., sirgo 8 sav., 3 d.	45.50
S. Morkus, 142 kp., New Haven, Conn., sirgo 7 sav. 2 d.	19.76
P. Kavaliauskas, 226 kp., Chicaio, Ill., sirgo 4 sav.	20.64
J. Jokubynas, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, sirgo 12 sav.	54.00
J. Slipavočienė, 275 kp., Springfield, Ill., sirgo 6 sav. 4 d.	41.75
Viso	$625.91
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$11,281.03

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

SLA VASARNAMIS

ATLANTIC CITY, N. J.

155 States Ave. Telefonas Code—609 — 345-5867

Naujas SLA MANOR — Polsio Namas jau atidarytas. Čia rasit jaukią lietuvišką aplinką. Garsus kurortas Atlantic City, N. J. suteikia daug pramogų, įvairių pasilinksminimų, pasivažinėti juroje laivais, žvejoti, sportuoti, lankyti teatrus, o kas svarbiausia — gražiai pailsėti ir sustiprinti sveikatą.

Naujas SLA Poilsio namas gražioje vietoje, pusė bloko nuo juros. Galima pasinaudoti virtuve.

Gerai įrengti kambariai. Svečių patogumui kiekvienas kambarys turi vonią. Kambariai tinka šeimoms ir pavieniams asmenims.

SLA nariai ir visi lietuviai kviečiami pasinaudoti SLA vasarnamiu, kuris veikia visą vasarą.

Užsisakyti kambarius per SLA centrą:

307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y. 10001
Telefonas—Code 212, LA 4-5529

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus, kreipiasi į dipl. ekonomistą, Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N Y. Tel. TA 7-9518.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Be moterų nėra vyrų, be vyrų nėra moterų.
Durė, lyg pirštu į dangų.

Tel. VIrginia 7-4499

SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—$13.00 metams, $7.00—pusei metų. Kitose valstybėse—$16.00 metams, $8.00 — pusei metų, Chicagoj—$15.00 metams, $8.00 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba money orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

Įsteigtas 1915 m.

6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00
Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.

—— Leidžia ——

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA

Lietuvių Išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.